

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΒΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΗΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκειμενὸν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας — Ἐγκύκλιος ἀρ. 30, ἀπὸ 11 Ἀπριλίου 1932—
ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα τῆς Μέσης καὶ Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἐτησίᾳ δραχμὲς 100. Ἐξά-
μνην δραχ. 55. Τρίμνην δραχ. 30.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Αἰγύπτου γρόσια διατμ. 50,
Αμερικῆς δολλάρια 3.— Ἀγγλίας καὶ ὧλων ἐν γέ-
νει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελίνια 10.
Ἐξάμνηνοι καὶ Τρίμνηνοι ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρο-
μαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὅδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 41ος

Ἀθῆναι, 6 Ὀκτωβρίου 1934

Ἔτος 56ον.—Ἀριθ. 45

ΑΡΙΕΛ

ΚΑΤΑ ΤΗΝ «ΤΡΙΚΥΜΙΑ» ΤΟΥ ΣΑΙΞΠΗΡ (*)

Εἶναι μιὰ θάλασσα, αὐτὴ ἡ ἴδια
ποῦ τυλίγει καὶ τὴν Ἑλλάδα καὶ ποῦ
εἶναι δόλοτελα κλειστὴ στὶς μεγάλες
παλίσροισες τῶν ὠκεανῶν. Ἀπὸ παν-
τοῦ τὴν τριγυρίζουν χῶρες εὐφορες
καὶ χαρούμενες—καὶ γι' αὐτὸ τῆς ἔ-
δωσαν καὶ τὸνομα Μεσόγειος. Τὰ ἡ-
συχὰ καὶ διάφανα νερά της καθρε-
φτίζουν, καθὼς ἀπέραντος καθρέ-
φτης, ἕναν οὐρανὸ μὲ χρῶμα βαθύ
γαλανό.

Ἄλλοτε, ὅταν ἀκόμα οἱ ἄνθρωποι
δὲν ἤξεραν νὰ σχίζουν, πάνω σὲ γρή-
γορα καράβια, τοὺς μακρυνοὺς ὠκεα-
νοὺς, καὶ νὰ κάνουν, καθὼς σήμερα,
τὸ γύρο τοῦ κόσμου, ἀλαφρὰ πλοῖα,
ποῦ τὰ ζωντάνευε μονάχα ἡ πνοὴ
τῶν ἀνέμων, ἔρχονταν ἀπὸ παντοῦ,
ἀπ' τὴν Ἀσία, τὴν Εὐρώπῃ καὶ τὴν
Ἀφρικῇ καὶ τὴν ἀυλάκωναν πρὸς ὅ-
λες τὶς κατευθύνσεις.

Γιὰ πολὺ καιρὸν ἡ Μεσόγειος ἦταν
τὸ κέντρο τοῦ γνωστοῦ κόσμου.

Πάνω σ' αὐτὴ τὴν ἀστραφτερὴ θά-
λασσα ποῦ ἀδιάκοπα τὴν περιχύνουν
οἱ ἀχτίδες ἑνὸς λαμπροῦ ἡλίου, φαν-
ταστήτε σπαρμένα στὴν τύχη, γιὰ τὴ
χαρὰ τῶν ματιῶν καὶ γιὰ ξεκούρα-
σμα τοῦ ναύτη, ὕστερ' ἀπ' τὶς βαριεὲς
δουλειεὲς τοῦ ταξιδιοῦ, φανταστήτε,
λέγω, ἀναρίθμητα νησιά μικρὰ καὶ
μεγάλα. Ἄλλα, ἀληθινὰς ἡπειροὶ, εἶ-
χαν βασιλεία, ἄλλα, σκέτοι βράχοι,
πεταμένοι σίγουρα ἐκεῖ-δὲ ἀπὸ κά-
ποιο ἀδυσώπητο χέρι γιὰ νὰ γίνουν
ἡ φυλακὴ τῶν δυστυχισμένων θνητῶν.

(*) Σύντομη περίληψη τῆς ὥραιας αὐ-
τῆς ἱστορίας δημοσιεύθηκε στὸ 42 φυλλ.
κατὰ μετάφραση τοῦ κ. Κ. Γρόλλιου. Αὐτὴ
ποῦ μετέφρασε ὁ κ. Κουγιούλης, πολὺ ἐ-
κτενέστερη—θὰ βαστάξῃ 2-3 φύλλα—δίνει
πλήρη ἰδέαν τοῦ ἀριστουργήματος τοῦ Σαίξ-
πηρ ποῦ λέγεται «Τρικυμία» καὶ ἀκόμα
ἔχει λογοτεχνικὴ ὕψή, ὥστε νὰ παρουσιά-
σῃ ἀρκετὰ καὶ τὴν ποίησίν του.—Σ, τ. Δ.

Σ' ἐν' ἀπ' αὐτὰ τὰ ἐγκαταλειμέ-
να νησιά, βράχο ἀπότομο καὶ μονα-
χικό, μιὰ μοῖρα σκληρὴ εἶχε ρίξει
ἕναν ἄντρα, προχωρημένης πικρῆ ἡλι-
κίας, σχεδὸν γέρο κι' ἕνα κοριτσά-
κι ἀφάνταστα ὁμορφο, μιὰν ἀγγε-
λικὴ μορφή μὲ χαρακτηριστικὰ παι-
διοῦ.

Ἡ δυστυχία, οἱ
σκληρὲς δοκιμα-
σίαι τῆς ζωῆς εἶ-
χαν, περισσότερο
ἀπὸ τὰ χρόνια ση-
μαδέψει μὲ βαθιεὲς
χαρακιεὲς τὸ πρόσω-
πο τοῦ ἀνδρός. δι-
χως ὥστόσο νὰ σβύ-
σῃ κάποιο ὕψος
εὐγένειας καὶ καλο-
σύνης, μόνο ἀπο-
μεινάρια περασμέ-
νων μεγαλειῶν.

Αὐτός, ποῦ ἦταν
ἄλλοτε ὁ δούκας
Πρόσπερος, ζοῦσε
τώρα ἐγκαταλειμ-
μένος, μὲ μόνῃ ἄν-
θρώπινη συντροφιά
τὴν κόρη του Μι-
ράντα, πολὺ νέαν
ἀκόμη γιὰ νὰ μπο-
ρῇ νὰ καταλάβῃ τί
ἀπαίσια προδοσιὰ
τοὺς εἶχε ρίξει, τὸν
πατέρα της καὶ κεί-
νη, πάνω σὲ τούτη
τὴ χαμένη γῆ.

Ξεφεύγοντας σὰν
ἀπὸ θαῦμα, ἕνα φο-
βερὸ θάνατο, ἔξη-
σαν ὁ ἕνας γιὰ τὸν
ἄλλο. Αὐτὸς ἀπα-
σχολημένος μὲ τὸ
στοργικὸ τοῦτο παι-
δί, ποῦ τόσο ἀπό-
τομα τὸ πῆραν ἀπ'
τὴν κούνια του, τέ-
λος, ὕστερ' ἀπὸ

μακρὰ χρόνια δυστυχίας, τὴν ἐβλε-
πε μ' ἀτέλειωτη χαρὰ νὰ γίνεται κάθε
μέρα, ὅλο καὶ πιδὲ μεγάλη, ὅλο καὶ
πιδὲ ὁμορφῇ. Ἐκείνη, τώρα πιδὲ σχε-
δὸν κοπέλλα, ἦταν στὴν καρδιά καὶ
στὸ πνεῦμα, ἡ ζωντανὴ εἰκόνα τοῦ
ἀξιολάτρευτου αὐτοῦ πατέρα.

ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

Ἡ μαμὴ τῆς κούκλας.

Μια έγνοια τρυφερή, γεμάτη στοργή κι' ευγνωμοσύνη, περιτριγύριζε το γέροντα και το μετάνιωσε, τι χειλούσε απ' τη Μιράντα: Τη χαρά, τη φαιδρότητα και την αγάπη της ζωής. Τι πιο μεγάλο και πιο ωραίο απ' αυτό το αγαπημένο πρόσωπο μπορούσε να φανταστεί το παιδί που δεν είχε ποτέ του δει άλλον άνθρωπο απ' τον πατέρα της.

Ύστερα, με τον καιρό, το θλιβερό τους ριζικό είχε γλυκάνει: 'Ο Πρόσπερος βρήκε πολλές φυσικές σπηλιές, πολύ ή λίγο ευρύχωρες κι' ή έφρευετικότητά του ήξερε να τις διασκευάζει σε αρκετά άνετες κατοικίες. Συνηθίζει κανείς στο κάθε τι, ακόμα και στη δυστυχία, κι' οι δυο εξόριστοι δεν ήταν μακριά να νοιώθουν, κάποιες ώρες, τον ένα τους ευτυχισμένο. Άλλωστε το νησί είχε και μέρη λιγότερο φιλόξενα, απ' αυτό που τους έριξαν ή θάλασσα: δέντρα διάφορα, πεύκα, έλατα, βαλκανιδικές, χαρουπιές σκεπάζουν ένα μεγάλο μέρος του νησιού.

Πού και πού μερικά όπωροφόρα προστάτευαν με τον δροσερό τους ίσκιο την ισχνή βλάστηση που ασφάλιζε τη ζωή των εξόριστων. Τα δέντρα αυτά κι' ή βλάστηση έκαναν τον Πρόσπερο να παραξενευτεί πολύ. Τις ημέρες που οι θαλασσινοί ξέφυροι γλυστρούσαν παίζοντας άνεμεσα στις φυλλωσιές, αλήθεια του φάνηκε πως είχε ακούσει να βγαίνουν απ' αυτά τα μεγάλα δέντρα μελαγχολικοί αναστεναγμοί, φωνές ανθρώπινες που θρηνοούσαν και που παρακαλούσαν να τις σπλαχνιστούν· κι' όταν οι τρελοί άνεμοι μινιζάνε πάνω στη θάλασσα και τραντίζαν ως τις ρίζες τις γέρινες, αλωνόβιες βαλκανιδικές, κραυγές γεμάτες αγωνία και φωνές άπελπισμένες έρχόνταν απ' όλες τις μεριές, πιο τρομαχτικές κι' απ' την ίδια την τρικυμία.

Οι εκπλήξεις για τον Πρόσπερο δεν είχαν τελειώσει· μια μέρα πού, φεύγοντας την καταιγίδα και τα άκαισιά της ούρλιασματα, έτρεξε να προφυλαχτεί σε κάποια σπηλιά, που δεν την ήξερε ως τότε, όπισθοχώρησε άξαφνα τρομαγμένος· ένα ζωντανό πράμμα, ακαθόριστο, μισό άνθρωπος, μισό γορίλλας, τσιταντευόταν θάλεγε, παρά που στεκόταν όρθιο στην είσοδο· κάτω απ' το βρώμικο δάσος των μαλλιών του, μια φάτσα, περισσότερο ήλιθια παρά κακή, μαρτυρούσε το ξάφνισμα που έννοιωθε και το ίδιο, βλέποντας μπροστά του ένα ανθρώπινο όν.

Αυτό το ξάφνισμα άλλωστε σε λίγο τ' άφησε να έκδηλωθί με μερι-

κές άναρθρες κραυγές, πού, τουλάχιστο, είχαν το καλό να βεβαιώσουν τον Πρόσπερο πως το κτήνος ήταν βέβαια ήλιθο μ' άχι άγριο. Να μπορούσε κανείς τάχα νάρθη σε κάποια επικοινωνία μαζί του, να μάθει κάτι τι, ποιος είναι, αν έχει συντρόφους.

'Ο Πρόσπερος έδοκίμασε... κόπος χαμένος! ακόμα μερικοί άναρθροι ήχοι, ένα κοινό χάχανο και το άνωθρόμορφο τέρας χάθηκε μέσα στη σπηλιά.

'Ο Πρόσπερος ξεφοδισμένος τ' άκολούθησε. Στην αρχή τίποτα δεν τράβηξε την προσοχή του: μερικά παλιοκούρελλα, καρποί σκορπισμένοι, μερικά πρωτόγονα εργαλεία, άντάξια αυτού του ανθρώπου των σπηλαίων.

Σπρωγμένος από μια ξαφνική έμπνευση έπροχώρησε περισσότερο, όταν έννοιωσε τα πόδια του να σκοντάφτουν κάπου. Άσυνείδητα έσκυψε και τα χέρια του περιμάζεψαν... μαντεύετε τί; βιβλία! Άληθινά... βιβλία μέσα σ' αυτή τη χαμένη τρύπα που είχε γίνει το κρησφύγετο ενός ανθρώπου των δασών.

Τώρα σφίγγοντας το θησαυρό του στην καρδιά του, και, παρατώντας το γρηγορότερο το τέρας και το άνωθρό του, έτρεξε στην κατοικία του.

Σκεφτήτε λοιπόν, αυτός που την εποχή του μεγαλείου του, σαν ήταν δούκας του Μιλάνου, όπηρεσε περισσότερο άνθρωπος της επιστήμης παρά όθερονήτης—πράμμα που έμμεταλλεύτηκαν οι έχτροί του—νάρθη μερικά νέα βιβλία ήταν κάτι πολύ σπουδαίο, κάτι περισσότερο παρ' αν έδρισκε όλόκληρο θησαυρό, ήταν σ' αυτό να ξαναγεννιόταν στη ζωή.

Και πρηνάκι μια καινούρια ζωή άρχίζει για τον Πρόσπερο: τα βιβλία αυτά είναι βιβλία της μαγείας. Τι είναι αλήθεια ή Μαγεία; Όλες τις εποχές οι άνθρωποι έδοκίμασαν να υποτάξουν τα στοιχεία της φύσεως: τον άέρα, το νερό, τη φωτιά, τους άνεμους· σήμερα ή έπιστήμη έπραγματοποίησε πολλά πράγματα αξιοθαύμαστα, που θά φανόνταν «μαγικά» στους ανθρώπους που έζησαν πριν χίλια χρόνια. Μ' άς διηγούνται αλήθεια πως, άλλοτε, άντρες και γυναίκες, μάγοι και μάγισσες, είχαν πάνω σ' αυτά, τα φυσικά στοιχεία παράξενες δυνάμεις. Μπορούσαν κατ' όσον ήθελαν να μεταμορφώνουν τους ανθρώπους, τα ζώα, τα φυτά, να τους κάνουν άόρατους ή άδύνατους, να σταματούν το ρέμμα των ποταμών και να κανονίζουν κατά το γούστο τους τα κύματα της θάλασσας και τους άνεμους, να ισοπεδώ-

νουν τα βουνά, να άνοίγουν άδύσους· κανένα έμπόδιο δεν όπηρε σε στην παντοδύναμη θέλησή τους.

Βοηθμένος απ' αυτή τη «μαγική» δύναμη ο μάγος Πρόσπερος θά ξαναφτιάσει το πεπρωμένο του. Πρώτα-πρώτα άνακαλύπτει πως το συχαμένο τέρας το λένε Κάλιμπαν. Είναι γιός μιας στρίγγλας μάγισσας, άπαίσιας και μοχθηρής, που την έφεραν ναύτες απ' την Άφρική και την παράτησαν στο νησί αυτό που κατάφερε να το κάνει 'Επίγειο κόλαση· γιατί είχε μεγαλοφυά μόνο σαν ήταν να κάνει το κακό.

Τους δυστυχισμένους ξένους, που τύχαινε να πέσουν στην έξουσία της, τους έδασάνιζε τρομερά, ύστερα τους μεταμόρφωνε σε πνεύματα που τέλεινε μέσα στα δέντρα. Κι' ήταν τα παρακάλια τους, ο δαρμός κι' ο λυπητερός τους θρήνος, που άκούγονταν όταν ή άχαλίνωτη καταιγίδα τράνταζε τη στενή τους φυλακή...

'Ο Πρόσπερος έδοκίμασε, στην αρχή, να μερώση τον Κάλιμπαν, να τον κάνει άνθρωπο, ίσως φίλο, μ' αυτός του πήγε χαμένος.

Η γριά μέγαιρα, πεθαίνοντας, είχε άνεπανόρθωτα καταραστεί το γιό της που τον μισούσε: ναύαι άδύνατο σ' αυτό το κτηνώδικο μυαλό να μάθει μ' άν όφέλιμη γνώση, μ' άν ανθρώπινη ιδέα, άδύνατο να νοιώση όποιοδήποτε συναίσθημα.

'Ο Κάλιμπαν δεν ξέρει τί θά πη καλωσύνη, φίλια, συμπάθεια· δεν ξέρει τουλάχιστο, καθώς μερικά ζώα, να δείξει ευγνωμοσύνη στον Πρόσπερο για τις καλές φροντίδες του για κείνον.

'Απελπισμένος ο Πρόσπερος τον άφήνει να ζή στη σκλαδιά. Τον βάζει να κάνει χοντροδοκιές: να κόβει ξύλα, να ανάβει τη φωτιά, να κουβάλη νερό· μ' αυτό ή τεμπελιά του δε μπορεί να συγκριθί παρά με την άπέραντη βλακεία του.

Άλλωστε ο Πρόσπερος βρήκε τους φίλους που χρειαζόταν για να φέρη σε τέλος τους σκοπούς του. Χάρη στα βιβλία του της μαγείας, έλευτέρωσε πλήθος πνεύματα, πούχε κλεισμένα μέσα στους κορμούς των δέντρων, ή άπαίσια μάγισσα Συκόραξ.

Άνάμεσα στα πνεύματα αυτά ένα, το σπουδαιότερο, το έξυπνότερο και μαζί το πιο δραστήριο ήταν ο Άριελ. Μόλις τον λευτέρωσε ο Πρόσπερος, το διηγήθηκε όλα τα βάσανα που τον έκανε να υποφέρει ή Συκόραξ και πως τον είχε καταδικάσει να μένη δώδεκα όλόκληρα χρόνια κλεισμένος στο στενό κορμό ενός ξ-

Η ΕΚΔΙΚΗΣΗ ΤΗΣ ΣΦΗΚΑΣ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Β'.

Η Σφήκα είναι ζωντανή. Μ' αυτόν τον πόλεμο, με φτερά και με πόδια, να ξεκαρφωθεί, απ' το φελλό, που τον κρατά ο Γιαννάκης, και να πετάξει, να γλυτώσει. Δεν το κατορθώνει. Κι' ο Γιαννάκης τη μπάει θριαμβευτικά στο σπίτι φωνάζοντας:

— Έπιασα μια σφήκα! Τι χαρά μου!

Τώρα το σκληρό παιδί, στην κάμαρά του, διασκεδάζει με την αγωνία με το μαρτύριο του δυστυχισμένου εντόμου, που εξακολουθεί τις άπελπισμένες του προσπάθειες. Για να τη βασανίζει μάλιστα ακόμα περισσότερο ο Γιαννάκης: την τρυπά έδω κι' εκεί τη σφήκα και με μια άλλη καρφίτσα, εκτός απ' εκείνη που έχει περασμένο το σώμα της και την κρατεί καρφωμένη στο φελλό.

Αυτό είναι το παιχνίδι του για πολλήν ώρα. Έπειτα το βαριέται, άφίνει το φελλό με τη σφήκα στο πεζούλι του παράθυρου, κι' άρχίζει να παίζει με το σιδηροδρομικό του, τ' αλογάκια του, τα στρατιωτάκια του. Κι' αυτά τα κακομεταχειρίζεται, κι' αυτά τα βασανίζει. Μόνο που είναι

ξύλινα και δεν αίσθάνονται πόνο.

Η σφήκα, πάει την έξασε. Κι' ως το βράδυ που έπεσε να κοιμηθί, δεν την ξαναθυμήκε καθόλου.

Όστόσο ή σφήκα, με τις μεγάλες προσπάθειες που έκανε, δός του δός του, κατάφερε επιτέλους να ξεκαρφωθεί απ' το φελλό κι' άρχισε να πετά μέσα στην κάμαρα, γιατί το παράθυρο ήταν κλειστό και δεν

μπορούσε να βγί έξω.

Η καρφίτσα που είχε μείνει στο σώμα της, δεν την έμπόδιζε πολύ να πετά, ούτε την πονούσε όπως στην αρχή. Κι' ή σφήκα, απ' τη χαρά που ξαναβρήκε την έλευθερία της, βούιζε κιόλα σ' να τραγουδούσε. 'Ο Γιαννάκης όμως δεν την άκουγε. Κοιμόταν βαθιά.

Άξαφνα έννοιωσε ένα σουχτερό τσίμπημα στη μύτη του. Ξύπνησε κι' έβαλε το χέρι του—στην κάμαρα ήταν σκοτεινά—να ιδί τ' ήταν αυτό που τον είχε τσιμπήσει. Τίποτα, δεν έπιασε τίποτα. Γιατί ή σφήκα, αφού κάθησε μια στιγμή στη μύτη του κι' έμπηξε κεί το κεντρί της, πέταξε μακριά, και χωρίς μάλιστα να βουίξει.

— Καμιά σκνίπα θά ήταν, συλλογίσθηκε ο Γιαννάκης.

Και για να μη τον ξανατσιμπήσει, κουκουλώθηκε με το σεντόνι και σε λίγο ξανακοιμήθηκε.

Ός το πρωί όμως, το φαράκι του κεντριού είχε κάνει την ένεοργία του, κι' όταν ξύπνησε ο Γιαννάκης αίσθάνθηκε στο πρόσωπό του σαν ένα βάρος, που χωρίς να τον πονά ύπερβολικά, τον στενοχωρούσε πολύ. Τ' ήταν πάλι αυτό; Βάζει το χέρι του και πιάνει έναν όγκο, ένα μεγάλο όγκο σαν ένα κудώνι. Κι' ο όγκος αυτός ήταν κολλημένος στη μέση του προσώπου του σ' να κρεμόταν από τη... μύτη του!

— Μπα! έκαμε τ' είν' αυτό που μου ξεφύτωσε έδω τη νύχτα;

Σηκώνεται, πάει στον καθρέφτη και τί να ιδί; 'Ο όγκος εκείνος ήταν ή μύτη του ή ίδια, μ' τόσο μεγάλη, τόσο φουσκωμένη, τόσο παραμορφωμένη που ήταν άδύνατο πια να τη γνωρίσει! Με δυσκολία μπορούσε ν' άναπνή κι' ήταν ύποχρεωμένος να την κρατή με το χέρι του.

(Άκολουθεί)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

Ο ΚΛΗΡΟΝΟΜΟΣ ΤΟΥ ΡΟΒΙΝΣΩΝ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ ANDRÉ LAURIE

— Συνέχεια από το προηγούμενο —

» Ούτε ένας μεταξύ αυτών ήτο
» εις κατάστασιν ὅχι νὰ προσδιορίσῃ
» τὸ γεωγραφικὸν σημεῖον, ἀλλὰ καὶ
» νάντιλφθῇ καθαρῶς τί σημαίνει ὁ
» ὅρος οὗτος. Καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει
» ὅτι οἱ ἄθλιοι θὰ εὕρισκαν ψηλαφη-
» τει μίαν ὁδὸν πρὸς κατωκνημένην
» γῆν, θὰ ἦτο ἀπολύτως ἀδύνατον
» νὰ εὕρισκαν πάλιν τὴν ἀγούσαν
» πρὸς τὴν νῆσον μου.

» Ἀλλῶς τε κατὰ πάντα τὰ φαι-
» νόμενα ἐπνίγησαν κατὰ τὴν πρῶ-
» τὴν τρικυμίαν, ἡ δὲ θάλασσα κα-
» τεκάλυψε μετ' αὐτῶν τὸ ἀτελές
» μυστικὸν τὸ ὁποῖον ἀπέφερον.

» Ὅχι μόνον ὁ κόσμος θάγνοῦν ἐπὶ
» πολλὴ—διὰ παντὸς ἴσως, ποὺ κτεῖται
» ἡ νῆσός μου—ἀλλὰ καὶ ἡ ὑπαρξίς
» τῆς ἀκόμῃ, καθὼς καὶ ἡ ἰδική μου,
» θάμψισθητιβοῦν πιθανῶς μετὰ πα-
» ρέλευσιν μιᾶς γενεᾶς.

» Καὶ ὅμως εἶναι γεγονός... εὐρί-
» σκομαι ἐδῶ, εἰς τὴν νῆσον μου,
» γράφων μὲ τρέμουσαν χεῖρα τὸ τε-
» λευαῖον κεφάλαιον τῆς ἱστορίας
» μου, μόνος, διὰ παντὸς μόνος αὐ-
» τὴν τὴν φορὰν, διότι τὸ τέλος μου
» δὲν εἶναι πολὺ μακρὰν...

» Αἰσθάνομαι ἤδη τὸ ψῆχος τοῦ
» θανάτου, ὁ ὁποῖός μ' ἐγγίζει μὲ
» τὴν πτέρυγάν του. Ἀποθνήσκω ὁ-
» λῖγον κατ' ὀλίγον. Ἡ ἀσθενής
» φλόξ, ἡ ὁποία μὲ ζωογονεῖ ἀκόμῃ,
» δὲν θὰ βραδύνῃ νὰ σβεσθῇ. Αἱ αἰ-
» σθήσεις μου ἔχουν ἡμελυνθεῖ, τὰ
» μέλη μου εἶναι ἀδρανῆ, ἡ ὄρεξις
» μου σχεδὸν μηδέν. Μετ' ὀλίγον ἡ
» καρδιά μου θὰ παύσῃ νὰ πάλλῃ,
» καὶ τότε ἡ ἀπελευθέρωσις... »

Τὸ χειρόγραφο τελείωνε μὲ τὴ
λέξη αὐτή. Ὁ Χάνδος κ' ἡ Ἀνθή
ἔξοψαν σὲ κλάμα. Ἐκλαίγαν τὸ
θάνατο τοῦ δυστυχισμένου τους προ-
γόνου σὰ νὰ ἦταν χθεσινός. Μὰ καὶ
πῶς νὰ μὴν ἔχουν αὐτὴ τὴν ἐντύπω-
ση, τὴ στιγμή πού διάβαζαν τὴ δια-
θήκη του δίπλα στὸ ἀποξηραμένο
κι' ἀταφο σῶμα του; Οὔτε μποροῦ-
σαν νὰ ποῦν πῶς δὲν τὸν ἐγνώρισαν.
Εἶχαν διαβάσει τὴν ἱστορία του, τὰ
ποιμνημονεύματά του, κι' ἔτσι ὁ πρό-
παππος ἐκεῖνος τοὺς ἦταν τόσο γνω-
στός ὅσο λίγοι πάπποι εἶναι στὰ ἐγ-
γόνια τους. Κι' αἰσθάνονταν πῶς
τὸν ἀγαποῦσαν.

Ἡ ἀντιγραφή τῆς περγαμνῆς καὶ
ἡ μετάφραση τοῦ ἀγγλικοῦ κειμένου
ἀπαίτησαν πολλὰς ὥρες. Ἦταν νύ-
χτα πιά, ἔντεκα ἡ ὥρα, ἔταν ὁ κ.

Κλοακὲν ἔπεισε τὴν ἀνιψιά του νὰ
πλαγιάσῃ στὸ κρεβάτι, κάτω ἀπὸ
τὰ μεγάλα παραπετάσματα, ἐνῶ αὐ-
τὸς κ' ὁ Χάνδος ἔαπλώθησαν σὲ δυὸ
πολυθρόνες γιὰ νὰ κοιμηθοῦν.

Ἐδῆσαν καὶ τὰ κερά. Καὶ τὸ
μάτι τοῦ Ρανᾶ, ποὺ κάθε τόσο μισά-
νοιγε τὴ θυρίδα γιὰ νὰ κοιτᾷ κα-
τευχαριστήμενος τὰ θύματά του, τί-
ποτα πιά δὲν ξεχώριζε μέσα στὴν
κατασκότεινη σπηλιά.

ΚΑ'.

Ὁ Παῦλος! Ὁ Παῦλος!

Θάχε βέβαια ξημερώσει πρὸ πολ-
λοῦ, ὅταν ξύπνησαν οἱ φυλακισμένοι,
γιατὶ τίποτα δὲν τοὺς τὸ ἔδειχνε. Τὸ
σκοτάδι ἦταν τὸ ἴδιο βαθὺ μέσα στὴ
σπηλιά καὶ τὴν ἡμέρα καὶ τὴ νύχτα,
καὶ χωρὶς τὸ ρολόγι τοῦ κ. Κλοα-
κὲν, ποὺ ἀναψῆν ἕνα κερί κ' εἶδαν
πῶς ἔδειχνε ἐννιά καὶ τέταρτο, δὲν
θὰ μπορούσαν νὰ καταλάβουν πῶς
ἦταν πρωτὶ. (Βράδυ βέβαια δὲν μπο-
ροῦσε νὰ εἶναι, γιατί θάταν ἀδύνατο
νᾶχουν κοιμηθῇ τόσες ὥρες, κι' ἴσως
οὔτε τὸ ρολόγι θὰ ἐδούλευε πιά).

Ὅλοι αἰσθάνονταν πείνα, καὶ πε-
ρισσότερο ἀπ' ὅλους ὁ Χάνδος. Φυ-
σικά, ἀφοῦ ἦταν ἡ ὥρα τοῦ πρωῒνου
κι' εἶχαν κοιμηθεῖ νηστικοί.

— Λέτε νὰ μᾶς φύλαξε τίποτα φα-
γώσιμο ὁ παππούς μου σ' αὐτὸ τὸ
ντουλάπι; εἶπε ὁ Χάνδος, ἀνοίγον-
τας μὲ μιὰ ἀμυδρὴ ἐλπίδα τὸ καρυ-
δένιο ἐπιπλο, γεμάτο ἀσημικά.

Δὲν βρῆκε ὅμως παρὰ κάποια κα-
τάξερα καὶ καυρισμένα λείψανα, ποὺ
μπορεῖ νὰ ἦταν μιὰ φορὰ φροῦτα ἢ
κρέατα, μὰ ποὺ τώρα ἦταν ἀγνώρι-
στα ἐντελῶς. Ὑπῆρχαν ἀκόμα καὶ
δυὸ τρεῖς κρυστάλλινες μπουτίλλιες,
ποὺ μπορεῖ μιὰ φορὰ νὰ εἶχαν κρα-
σί ἢ ἄλλα ποτὰ, μὰ ποὺ τώρα ἦταν
ὀλότελα ἀδειανές, εἴτε γιατί εἶχαν
πιεῖ τὸ περιεχόμενό τους, εἴτε γιατί
αὐτὸ ἔχει ἐξατμισθεῖ ὕστερ' ἀπὸ δυὸ
αἰῶνες ποὺ ἔμειναν ἐκεῖ οἱ μπουτίλ-
λιες ἀσκέπαστες.

Ἀπογοητευμένος λίγο, ὁ Χάνδος
πῆγε στὴ βιβλιοθήκη. Ἐκεῖ ὅλα ἦ-
ταν στὴ θέση τους ταχτικά—τὰ μεγά-
λα εἰς φ ὕ λ λ ο ν βιβλία, δεμένα μὲ
πετοὶ μοσχάρσιο, τὰ μικρότερα καὶ
κομψότερα εἰς τ ἔ τ α ρ τ ο ν, δεμένα
μὲ περγαμνῆ, καὶ τὰ μικρὰ εἰς
δ γ δ ο ο ν, δεμένα κομψότατα μὲ πε-
τοὶ μαροκινὸ (*).

— Ὁραῖα εἶναι, εἶπε ὁ Χάνδος,
ἀλλὰ δυστυχῶς δὲν τρώγονται. Θὰ
προτιμοῦσα ἕνα μπιφτέκι ἢ ἕνα κομ-
μάτι χοιρομέρι. Πεινᾷς, Ἀνθή;

— Πεινᾷ; ἔκαμε ἡ Ἀνθή. Οὔτε
κι' ἐγὼ δὲν ξέρω καλά, μοῦ φαίνε-
ται ὅμως πῶς μ' εὐχαρίστησεν ὁ θά-
παιρνα τώρα τὸ πρόγευμά μου. Μὰ
καὶ σὺ, Χάνδε, νομίζω πῶς δὲν πει-
νᾷς παρὰ μὲ τὴν ἰδέαν πῶς δὲν ὑπάρ-
χει φαγητό. Αὐτὴ ἡ ἰδέα φέρνει τὴν
πεινὰ. Πολλὰς φορὰς μοῦ συνέδρηκε
στὸ σιδηρόδρομο ἢ στὰ βουνά.

— Ὅχι, ὅχι! φώναξε ὁ Χάνδος·
σὲ βεβαίῳ πῶς ἡ πείνα μου δὲν εἶ-
ναι φανταστική. Πεινᾷ ἀληθινά. Κι'
αὐτὴ τὴν ὥρα ἤθελα νὰ φάω ἕνα
μπουτί... ναι, ναι, ἕνα μπουτί ἀρ-
νίσιο!... Ἐ, Ἀνθή; ἤθελες νᾶχῃς
καὶ σὺ ἕνα ὥρατιο μπουτί, καλοψη-
μένο, μὰ πατάτες γύρω-γύρω καὶ μὲ
μιὰ καλὴ σαλάτα;

— Ἀφοῦ λοιπὸν ἐπιμένῃς, σοῦ λέω
πῶς θὰ τὸ ἤθελα καλύτερα νὰ μὴν
εἶναι πολὺ ψημένο, κι' ὅχι μὲ πατά-
τες, ἀλλὰ μὲ καρτότα.

— Ὅριστε! Βλέπεις λοιπὸν τί κα-
κὸς πρὸ εἶναι αὐτὸς ὁ Ρανᾶ, νὰ μὴν
μᾶς ἀφίγῃ νὰ πραγματοποιήσουμε ἕνα
τόσο μέγιστο ὄνειρο; Καὶ τί θὰ κερδί-
σῃ, σὰς παρακαλῶ, ἂν μᾶς κἀνῃ νὰ
πεθάνουμε ἐδῶ μέσα τῆς πείνας;...

(Ἀκολουθεῖ) ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

(*) Τὰ πολὺ μεγάλα παλαιὰ βιβλία λέ-
γονταν εἰς φ ὕ λ λ ο ν (ἢ ν φ ὀ λ ο)
ἐπειδὴ ἡ τυπογραφικὴ διέφυλλν κόλλα τοῦ
καιροῦ ἐκείνου, ποὺ εἶχε ὁρισμένο σχῆμα,
ἔμεινε σ' αὐτὰ ὀλάνθη, ἀποκρίστη. Εἰς
τ ἔ τ α ρ τ ο ν λέγονταν ὅταν ἡ κόλλα
αὐτὴ τοσκιζόταν, διπλωνόταν μιὰ φορὰ,
γιατὶ τότε κάθε σελίδα τοῦ βιβλίου ἦταν
τὸ τέταρτο ἀπ' τὴ σελίδα τοῦ μεγάλου.
Εἰς δ γ δ ο ο ν λέγονταν τὸ βιβλίον, ὅταν
ἡ ἀρχικὴ κόλλα διπλωνόταν δυὸ φορὰς, εἰς
δ ἔ κ α τ ο ν ἔ κ τ ο ν, ὅταν διπλωνόταν
τρὶς φορὰς καὶ καθεστῆς. Σήμερα ἡ τυ-
πογραφικὴ κόλλα εἶναι πολὺ μεγάλη· μπο-
ρεῖ νὰ διπλώνεται καὶ τέσσερις καὶ πάντε
φορὰς: κατ' ἀναλογίαν ὅμως μὲ τὴν πα-
λιὰ κόλλα, πάλιν τὰ μεγάλα σημερινὰ βι-
βλία—λευκώματα, λεξικά, ἄτλαντες κτλ.
λέγονται ἢ ν φ ὀ λ ο, καὶ τὰ βαθυμ-
δὸν μικρότερα εἰς 4ον, εἰς 8ον, εἰς
16ον εἰς 32 καὶ τὰ πολὺ-πολὺ μικρὰ
εἰς 64ον. Αὐτὰ γιὰ νὰ ἔσπετε ὅταν βλέ-
πετε καμμιά φορὰ στὴν ἀγγεῖλα ἐνός βι-
βλίου: σχῆμα 16ον.—Σ. τ. Μ.

ΣΟΝΕΤΤΟ

Μαννούλα, πόσο τάχα μακρὰ μὰς
Νὰ βολικεῖται τὸ φῶς κι' ἡ ἔσπερα;
Πῆγε ταξίδι ἡ λιγοστή χαρὰ μὰς
Καὶ μείναμε χωρὶς παρηγοριά...
Πᾶμε, καὶ μεῖς μὲ τὴν ψυχὴ βαρεῖα
Ν' ἀνοίξωμε τ' ἀδύναμα φτερά μὰς
Ποῦ νᾶναι στὸ νοτιά, γιὰ στὸ βοριά;
Ἄν δὲν τὴ βροῦμε ἄλλοι, τί συμφορά
[μὰς!]

Πόσες φορὰς στὴ γελαστή σου ἀγκάλῃ
Γέρνω καὶ τὴν προσμένω ἐκεῖ, δεῖλὸ
Κι' ὁ κοῖμα! ἐνὸς θαροῦ πῶς τῆς μιλῶ
Ἡ θεὸ μορφὴ σου σκοτεινιάζει πάλιν
Τὸ δάκρυ σου κυλάει ἀγάλλιν-ἀγάλλιν
Καὶ τ' ὄνειρο σκορπάει τ' ἀπατηλὸ!

ΜΑΡΙΑ ΦΑΛΑΓΓΑ

Ο ΑΧΙΝΟΣ

Κολλημένος στὸν πράσινο βράχο
ἦταν ἡσυχος ὁ ἀχινὸς στὰ βάθη τοῦ
πελάγους.

Γιὰ νὰ τοῦ προφυλάξῃ τὸ εὐκολό-
σπαστο κουφάρι, ποὺ ἐκλείνει τὸ μα-
λακὸ κι' ἀδύνατό του σῶμα, ὁ Θεὸς
διώρισε νὰ τοῦ φυτρώσουν ἐπάνω χί-
λια ἀγκάθια.

Ποῖος ἀπὸ τοὺς μύριους ἐχθροὺς
ποὺ κολυμποῦν τριγύρω στὰ πράσινα
λιβάδια τοῦ πελάγους, θὰ τολμήσῃ
νὰ χτυπήσῃ τὴν ἀγκαθισμένη σφαί-
ρα τοῦ ἀχινὸς;

— Ὅ, σ' ἔκανα μιὰ μπουκιά, ἂν δὲ
φοροῦσες τέτοια ἀγκαθισμένη φορε-
σιά; τοῦ φωνάζει ἀπὸ μακριὰ ἡ συ-
ναγρίδα ποὺ περνᾷ.

Γουρλώνουν τὰ μάτια τους οἱ κω-
διοὶ οἱ μαῦροι καὶ χτυπώντας τὰ νε-
ρά μὲ τὴν πλατιά οὐρά τους φεύγουν
κι' αὐτοὶ μακριά.

Ὁ πηγαδίστομος σκορπιός, τὸ τέ-
ρας τῶν τεράτων μὲ τὰ θωρακωτά
του μάγουλα, ὁ τρώμος τοῦ φιλοῦ ἀ-
θερινού, ἀποτραβιέται ἀφοῦ τοῦ ρίξῃ
μιὰ λοξὴ ματιά.

Καὶ ἡ σουπιὰ ἡ ἀχόρταγῃ, ποὺ
καταπίνει τόσα κοπάδια τρυφερά,
καὶ ἔρει νὰ θολώγῃ τὰ νερά μὲ τὸ
μελάνι τῆς, ὅταν τὸν βρῇ τὸν ἀχινὸ,
ἀλλάζει δρόμο γιὰ προφύλαξη. Καὶ
τὸ χταπόδι πάει ἄλλου νὰ σύρῃ τὰ
πλοκάμια του.

Ἔτσι ὁ ἀχινὸς κάθεται ἡσυχος,
κολλημένος στὴν πράσινή του πέτρα.
Κανεὶς δὲν τὸν προσβάλλει, μὰ καὶ
κανεὶς δὲν ἐρχεται γιὰ νὰ τοῦ κἀμῃ
συντροφιά.

Ἡ ζαργάνα ἡ χαριτωμένη μόλις
τὸν ἰδῇ ἀλλάζει δρόμο, γιὰ νὰ μὴ

σχίσῃ στὰ ἀγκάθια τοῦ τὸ μαλακὸ
τῆς δέρμα, ποὺ δὲν τὸ φυλάγουν ἀρ-
κετὰ τὰ μαλακά τῆς λέπια. Οἱ γα-
ρίδες οἱ γυάλινες δὲν πλησιάζουν τὴν
πέτρα ποὺ μένει ὁ ἀχινός. Μαρίδες,
χάνοι, λεθρίνια, μπαρμπούνια, κέφα-
λοι ὅλα φοβοῦνται νὰ τὸν πλησιά-
σουν. Κι' ὁ ἀχινὸς κάθεται μοναχός,
κολλημένος στὴν πράσινῃ τὴν πέτρα.

Μὰ ἔξαφνα νά! τὸν πλησιάζει μὲ
χίλια ἀρμονικὰ κουνήματα ἕνα μικρὸ
χαριτωμένο πλάσμα, ποὺ λάμπει ἀπὸ
νιότη κι' ὁμορφιά. Εἶναι τὸ ἄστρο
τῆς θάλασσας.

Μοιάζει πραγματικὰ σὰν ἄστρο
στὰ βάθη τοῦ γιалоῦ, θαρρεῖς πε-
σμένο ἀπὸ τὰ οὐράνια. Τὸ στόμα του
τὸ τριγυρίζουν πέντε δάχτυλα, σὰν
ἀκτίνες φορτωμένες μὲ χίλια δυὸ μι-
κρὰ καὶ ἄσπρα λευκὰ δαχτυλάκια.

— Δὲ μὲ φοβίζουν τὰ ἀγκάθια
σου, τοῦ λέει. Ἐγὼ πῶς δὲν ἔχεις
κακία μέσα σου, ἔχεις χρυσὴ καρ-
διά καὶ σ' ἀγαπῶ, καὶ ἦρθα νὰ σοῦ
κάνω συντροφιά.

Κι' ὁ ἀχινός, ποὺ δὲν ξανάκουσε
τέτοια γλυκὰ λόγια, ἀφήνει ξένοια-
στος νὰ τὸν πλησιάσῃ τὸ χαριτωμέ-
νο ἄστρο τῆς θάλασσας.

Στὴν κορυφὴ του κάθεται μὲ χάρη
καὶ ἀφήνει τὰ πέντε φιλά του δά-
χτυλα νὰ κυλίσουν στὴν ἀγκαθωτὴ
ράχη τοῦ ἀχινὸ. Μὲ πόση τέχνη
ἔρει νὰ γλυτώνῃ ἀπὸ τὰ ἀγκάθια
καὶ νὰ μπη μέσα στὰ ἄδεια ποὺ ἀ-
φήνουν ἀναμεταξύ τους!

Κι' ὁ ἀχινὸς κάθεται ἡσυχος καὶ
ξένοιαστος στὸν πράσινο βράχο κολ-
λημένος.

Μὰ τί ζητοῦν μὲ τόση ἐπιμονὴ τὰ
ἀνήσυχα δάχτυλα τοῦ ἄστρου; Τὸ

ἀχόρταγό του στόμα, τὸ κέντρο τῆς
ζωῆς του, ἔχει κολλήσῃ τώρα στὴν
κορυφὴ τοῦ ἀχινὸς, σὰ νὰ θέλῃ νὰ
τοῦ πῇ κανένα μυστικό.

Καημένε ἀχινέ, νόμιζες ὅτι σὲ
πλησιάζει φίλος!

Τὸ ἄστρο μὲ τὰ μικρὰ ἀτέλειωτα
δαχτυλάκια τὸν ψάχνει. Ἀπὸ τίς
τρυπίτσες του ρουφᾷ σιγά-σιγά τὴ δύ-
ναμη καὶ τὴ ζωὴ τοῦ ἀχινὸς.

Ἡ χάρη καὶ ἡ ὁμορφιά ποὺ ἐνό-
μισες, κουτέ, πῶς σοῦ τὴν στέλνει ὁ
οὐρανός, γιὰ νὰ σοῦ διασκεδάσῃ τὴ
μαναξιά σου, ἦταν ἕνα στόμα ἀχόρ-
ταγο, ποὺ θέλει νὰ ρουφήξῃ τὸ αἷμα
σου· ἦταν πέντε δάχτυλα ἀρπακτικά,
ποὺ ζητοῦν νὰ καταστρέψουν τὴ ζωὴ
σου!

Καὶ τώρα τὰ ἀγκάθια, ποὺ τέντω-
νες περήφανα μπροστὰ σὲ κάθε ἐχ-
θρό, πέφτουν ἀδύνατα καὶ ἀχρηστα
πιά.

Τὸ αἷμα σου ποὺ κινούσε τὰ δπλα
σου, ἡ δύναμή σου, περνοῦν στὸ στό-
μα τοῦ ἐχθροῦ, ὡς ὅτου ἄδειο τὸ
κουφάρι σου θὰ κυλίσῃ ἀπὸ τὸ βρά-
χο στὰ βάθη τοῦ γιалоῦ. Ἐκεῖ ἀφοῦ
τὸ τρίψῃ τὸ κύμα καλὰ-καλὰ στὶς
πέτρες καὶ στὰ χαλίκια, ἀφοῦ τὸ
γλυκοχαϊδέψουν τὰ φύκια, θὰ ἔρθῃ
ἄδειο, γδυτὸ ἀπὸ τ' ἀγκάθια του,
στὴν παραλία, μαζὶ μὲ τ' ἄλλα τριμ-
μένα πράγματα τοῦ γιалоῦ.

Καὶ τὸ παιδάκι, ποὺ παίζει στὴν
ἀκρογιαλιά, ρίχνοντας πέτρες στὸ
γιαλὸ, θὰ μαζέψῃ ἴσως τὸ πράσινο
κουφάρι σου, καὶ θὰ δῇ μὲ περιέρ-
γεια στὴν κορυφὴ σου γραμμένο ἕνα
ἄστρο ἀπὸ ψιλὲς τρυπίτσες. Ἦταν
γραφτὸ σου ἀπὸ ἄστρο νὰ πεθάνῃς.

(Μῦθος καὶ Διηγήματα)

ΕΥΡΥΔΙΚΗ ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΑΟΥ

ΕΙΚΟΝΕΣ ΒΡΑΒΕΥΘΕΝΤΩΝ ΕΙΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥΣ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

1. ΜΠΡΟΥΝΟΣ Ι. ΜΠΟΡΡΗΣ, Γλυκύλαος Ὀνές, Κέρκυρα. Β' Βραβεῖον 300ῦ Διαγωνισμοῦ Ἑξαπλάτου. — 2. ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ, Α' Βραβεῖον 2570ῦ Διαγων. Λάσεων. — 3. ΣΑΝΤΟΥΤΣΑ - ΡΩΜΑΝΕΛΛΑ Ι. ΜΠΟΡΡΗΣ, Διηγέστῃς τῆς Νεολαίας, Κέρκυρα. Α' Βραβεῖον 2620ῦ Διαγ. Λάσεων. — 4. ΤΟΥΛΑ ΤΡΥΦΩΝΟΠΟΥΛΟΥ, Σαπουνόφουσκια, Λεκανά. Α' Βραβεῖον 2490ῦ Διαγων. Λάσεων. Ἰσοτίμος 2500ῦ καὶ 1510ῦ. — 5. Μ. ΠΑΝΤΟΣΤΟΠΟΥΛΟΣ, Πανελλήνιο Ὀνειρο, Λάρισα. Α' Βραβεῖον 2530ῦ Διαγωνισμοῦ Λάσεων. Ἰσοτίμος 2540ῦ. Α' Βραβεῖον Διαγωνισμοῦ Τυπογραφικῶν Λαθῶν καὶ Β' Βραβεῖον Ἐκλογῶν Δημοψηφίσματος 1930.

Ο ΑΣΠΡΟΣ ΛΥΚΟΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ NORBERT SEVESTRE

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

— Δοξασμένο νάναι τὸνομα τοῦ Βούδα, ἀναστέναξε μ' ἀνακούφιση ἡ κογκάϊ κατεβαίνοντας ἀπὸ τὸ καταφύγιό της. Σημάδεψατε περίφημα, κυρία Σιμόνη. Ἀνάμεσα στὰ δυὸ μάτια, ἀκριβῶς στὴ μέση!

Τὸ κοριτσάκι ἦταν χλωμὸ σὰν πεθαμένο. Τὰ μάτια της ἦταν ἀκόμη ὀρθάνοιχτα ἀπὸ τὴν τρομάρα.

— Εἶναι φόβος; ρώτησε.

— Ὁ, καὶ βέβαια, μὰ εἶναι φόβος νὰ γίνῃ πάλι ἐπικίνδυνον ἂν δὲν πάρω τὰ μέτρα μου.

Καὶ λέγοντας αὐτὰ ἡ πιστὴ κογκάϊ σήκωσε ἀπὸ κάτω ἓνα μαχαίρι, τὸ μαχαίρι τοῦ Μὸ πού ὁ γενναῖος ὑπηρέτης τὸ εἶχε ἐγκαταλείψει στὴν ἀνάνδρη φυγὴ του.

— Τί μέτρα θὰ λάβῃς, καλή μου Τι-Σάϋ; ρώτησε ἡ Σιμόνη μὲ κάποια ἀπορία.

— Ὁ Ὀγκ-Κόπ δὲν ἀνασταίνεται ξανά ἅμα ξεχάσῃ κανεὶς νὰ τοῦ κόψῃ τὰ νύχια του καὶ τὰ μουστάκια του;

Ἡ Σιμόνη ἄρχισε νὰ γελάῃ ἀθελά της.

— Δὲν σ' ἤξερα γιὰ τόσο προληπτική!

— Δὲν εἶμαι προληπτική, ἀπάντησε ἡ κογκάϊ. Ρωτήστε ὅλους τοὺς κυνηγούς. Ὅποιος σκοτῶσιν τίγρη καὶ τὸν ἀφήσῃ ἀπείραχτον, εἶναι γραπτὸ του νὰ πέσῃ στὰ νύχια ἐνὸς ἄλλου τίγρη.

Ἡ Σιμόνη κατάλαβε ὅτι δὲν θὰ ἦταν δυνατὸ νὰ βγάλῃ αὐτὴ τὴν ἰδέα ἀπὸ τὸ μυαλὸ τῆς γριᾶς ὑπηρέτριας.

Ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος ἦταν κι' αὐτὴ πολὺ περήφανη γιὰ τὸ κατόρθωμά της καὶ θάθελε νὰ μωρέσῃ νὰ δείξῃ στὸ Γιέν-Μπάϋ τὰ ἐνδοξα τρόπαιά της.

— Κόψε του λοιπὸν τὰ μουστάκια καὶ τὰ νύχια, εἶπε. Θὰ τὰ δείξουμε στὸν μπαμπά καὶ στὴν μαμά.

— Μὰ πρέπει νὰ τὰ κάψουμε!

— Τὰ καίμε ἀργότερα. Ἄν φοβάσαι νὰ τὰ χῃς ἐπάνω σου τὰ παίρνω ἐγώ. Μὰ τί λὲς νὰ ἔγινε ὁ Μὸ;

— Τρέχει κι' ἀκόμα τρέχει, ἔκανε ἡ Τι-Σάϋ κόβοντας σύρριζα τίς μακρυὲς τρίχες πού στόλιζαν τὰ χεῖλη τοῦ θηρίου.

— Πιστεύεις λοιπὸν στ' ἀλήθεια πὺς ἔφυγε;

— Βάζω τὸ χέρι μου στὴ φωτιά.

Πιὸ φοβηταίρης ἀπ' αὐτὸν δὲν βρίσκεται σὲ ὅλο τὸ Ἀννάμ.

— Τὰ παραλές. Ἰσαμε τώρα ἔχει δείξει τὸ ἐναντίον. Ἄν δὲν ἦταν αὐτὸς θὰ βρισκόμαστε ἀκόμη στὰ νύχια τῶν πειρατῶν.

— Μπορεῖ, δεσποινὶς Σιμόνη, μὰ ἂν μᾶς ἔτρωγε ζωντανὸς ὁ Ὀγκ-Κόπ, θὰ ἦταν ἐξ αἰτίας του.

Ἡ Σιμόνη μ' ὅλο πού δὲν φανταζόταν ὅτι ὁ Μὸ ἦταν τόσο ἀνάνδρος, κατὰ βάθος τὸν κατέκρινε κι' αὐτὴ

Ὁ Μὸ βοήθη μ' ἓνα σάλτο στὸ κοντινὸ ξυλάκι κι' ἔδωσε μιὰ βουτιά μὲ τὰ ρούχα του. (Σελ. 522, στ. β')

γιὰ τὴ φυγὴ του. Ὡστόσο δὲν μπορούσε νὰ τὸν καταδικάσῃ χωρὶς νὰ ἔξερῃ πὺς ἔγινε τὸ πρᾶγμα.

— Εἰ, λέω νὰ μὴν τὸν περιμένουμε περισσότερο, εἶπε ἡ Τι-Σάϋ. Πρέπει νὰ ξεκινήσουμε ἀμέσως καὶ ἂν θέλῃ ἄς ἔρθῃ νὰ μᾶς βρῇ.

Τόλιξε μὲ προσοχὴ σ' ἓνα φύλλο λατάνιας τὰ μουστάκια καὶ τὰ νύχια τοῦ θηρίου καὶ ἔδεσε τὸ πακετάκι στὴ ζώνη της.

— Τί θαυμάσιο ζῶο πού ἦταν, ἔκανε ἡ Σιμόνη κοιτάζοντας γιὰ τελευταία φορὰ τὸ γιγάντιο πτώμα τοῦ θηρίου, πού τὸ στόμα του, ὀρθάνοιχτο ἄφηνε νὰ φαίνονται τὰ δόντια του, χοντρά σὰν τὸ μεγάλο δάκτυλο

καὶ πιὸ μυτερά ἀπὸ τὰ μαχαίρια πού κατασκευάζουν οἱ Θιβετιανοὶ ἀπὸ ἐλεφαντοκόκκαλο.

— Εἴχαμε τύχη πού τὸ σημάδεψα τόσο καλῶς. Ἄν δὲν περνοῦσε ἡ σφαῖρα πέρα ὡς πέρα τὸ κεφάλι του θὰ μᾶς εἶχε κάνει καὶ τίς δυὸ μας μιὰ μπουκιά. Δὲν καταλαβαίνω ὅμως πὺς, ἄφοῦ, ἔφαγε ἓνα τέτοιο κτύπημα, δὲν ἔμεινε στὸν τόπο ἀλλὰ ψυχομαχοῦσε τόσες ὥρες. Θὰ εἶχε μεγάλῃ ἀντοχὴ φαίνεται, ἔ Τι-Σάϋ;

Ἡ Τι-Σάϋ δὲν πρόλαβε νὰ τῆς ἀπαντήσῃ. Γύρω τους ἔγινε μονομιᾶς μιὰ φοβερὴ ὀχλαγωγία καὶ προτοῦ οἱ δυὸ φυγάδες νὰ προφθάσουν ν' ἀμυνθοῦν, βρῖσκονταν περικυκλωμένους ἀπὸ ἓνα πλῆθος πειρατῶν καὶ δεμένες χειροπόδαρα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΒ'.

Ἡ Ἐκδίκη τοῦ Νγκουγιέν

Σ' αὐτὸ τὸ διάστημα τί εἶχε διαδραματισθεῖ ἀπάνω στὸ λημέρι τοῦ Ἀσπρου Λύκου;

Τὴν προηγούμενῃ ἡμέρα ὁ Νγκουγιέν εἶχε ξυπνήσει μὲ βαρὺ κεφάλι καὶ μιὰ πικρὴ γεύση στὸ στόμα. Αὐτὸ τοῦ φαινόταν ἀνεξήγητο γιὰτί τὰ τελευταῖα τοῦτα χρόνια συνείθιζε νὰ τρώῃ πάρα πολὺ ἐλαφριά καὶ γιὰ ποτὸ δὲν ἔπινε παρὰ μερικὰ φλυτζάνια τσάϊ.

Τρικλιζοντας σχεδὸν ἐδῆγε ἀπὸ τὸ κελί του. Ἡ αὐλὴ ἦταν ὀλότελα ἔρημη. Στὴν ψυχὴ τοῦ Νγκουγιέν γεννήθηκε ἀμέσως ἓνα κακὸ προαισθήμα. Ἐτρεξε στὸ κελλάκι τοῦ Τσοῦ.

Ὁ Ἡρακλῆς τῆς συμμορίας δὲν μπορούσε νὰ τοῦ δώσῃ καμμιά πληροφορία.

Ἦταν κι' αὐτὸς μισο-ναρκωμένος ἀκόμη, κι' ὅσο γιὰ τοὺς ἄλλους συμμορίτες, αὐ-

τοὶ βρῖσκονταν βυθισμένοι σὲ βαθὺ ὕπνο.

Ὁ Νγκουγιέν κι' ὁ Τσοῦ πῆγαν στὸν Μπα γιὰ νὰ τοῦ ζητήσουν τὸ κλειδί ἀπὸ τὸ κελλὶ τῆς Σιμόνης.

Ὁ Μπα ροχάλιζε. Ὁ Τσοῦ ἔσπασε τὴν πόρτα καὶ μπῆκε μέσα:

Ὁ Νγκουγιέν ἄρχισε νὰ τραντάζῃ μὲ θυμὸ τὸν ὑπναρὰ δεσμοφύλακα.

— Ποῦ εἶναι ὁ Μὸ; τὸν ρώτησε μόλις τὸν εἶδε ν' ἀνοίγῃ τὰ μάτια.

— Ὁ Μὸ;

— Τὸ κλειδί; Ποῦ εἶναι τὸ κλειδί βρυχήθηκε ὁ Νγκουγιέν.

— Ποῖο κλειδί;

— Τὸ κλειδί τῆς μικρῆς Φραν-τσέζας.

Ὁ Μπα ψάχτηκε. Τὸ κλειδί πού τοῦ ζητοῦσαν δὲν βρισκόταν πιά στὴ ζώνη του.

Ὁ Τσοῦ ἔτρεξε στὸ διπλανὸ κελλὶ καὶ χρησιμοποίησε καὶ πάλι τίς γερές του πλάτες γιὰ μοχλὸ.

Τὸ κελλὶ ἦταν ἄδειο.

Ἡ Σιμόνη κι' ἡ Τι-Σάϋ εἶχαν ἐξαφανιστεῖ, καθὼς εἶχε ἐξαφανιστεῖ κι' ὁ Μὸ.

Ὁ θυμὸς τοῦ Νγκουγιέν ἀναψε μονομιᾶς σὲ πραγματικὴ μανία. Τὴν εἶχε πάθει μιὰ φορὰ ἀπὸ τὸν Ντε-νῆ. Δὲν περίμενε νὰ τὴν ξαναπάθῃ κι' ἀπ' τὴν ἀδελφή του. Γι' αὐτὸν τὸ κοριτσάκι ἦταν πολὺτιμο, ἄξιζε περισσότερο ἀπὸ μιὰ περιουσία. Ἦταν ὁ ὁμηρος, τὸ ἐχέγγυο γιὰ τὴν ὑπογραφὴ τῆς συνθήκης πού θὰ ἐκλείνε μὲ τίς γαλλικὲς ἀρχές καὶ πού θὰ τὸν ἀνέβαζε στίς δόξες καὶ στίς τιμὲς πού πάντοτε ποθοῦσε.

Τὰ δυὸ τελευταῖα του κατορθώματα, ἡ ἐπίθεση πού εἶχε κάνει στὸ διοικητήριο καὶ ἡ ἀρπαγὴ τοῦ «Μονόκερου» εἶχαν φέρει πάλι τ' ὄνομά του σ' ὅλα τὰ στόματα καὶ φανάτιζαν ἀκόμη περισσότερο τοὺς ὀπαδοὺς του.

Καὶ νὰ τώρα πού ἐξ αἰτίας ἐκείνου τοῦ γελοίου τοῦ Μὸ, τοῦ ἐλκεῖνου σκουληκιοῦ, ὅλα του τὰ ὠραῖα ὄνειρα διαλυόνταν σὰν καπνός. Μὰ νάταν ἄραγε μόνον αὐτὸς ὁ αἷτιος;

Δὲν ὀπῆρχε ἀμφιβολία πὺς φεύγοντας μαζί μὲ τὴ μικρὴ αἰχμάλωτη, ὁ Μὸ ἤξερε πὺς δὲν εἶχε πιά νὰ περιμένῃ ἔλεος ἂν ξανάπεφτε στὰ χεῖρια τοῦ Νγκουγιέν. Μὰ δὲν ὀπῆρχε, ἄραγε κι' ἄλλος ἔνοχος ἐκτὸς ἀπ' αὐτὸν, καὶ μάλιστα πρῶτος ὁ Μπα;

Ἡ ἀνάκριση πού ἔκανε ὁ ἀρχηγὸς ξεκαθάρισε ἀμέσως τίς εὐθύνες.

Ὁ Τόγκ ἀνακάλυψε τὴν κλοπὴ πού εἶχε γίνῃ εἰς βάρος του καὶ ἐξήγησε μὲ τί τρόπο κατέφερε ὁ Μὸ ν' ἀποκοιμίσῃ τὸν δεσμοφύλακά του.

Ὁ Τριέν Κόατ κι' ὁ Μπα ὁμολόγησαν μονάχι τους πὺς εἶχαν δεχθεῖ γιὰ δῶρο ἀπὸ τὸν πονηρὸ ὕπηρέτη τὸ ὄπιο, πού εἶχε ἐκεῖνος κα-

ταφέρει νὰ κλέψῃ ἀπὸ τὸν γέρο-γιατρό, καὶ πὺς τὸ εἶχαν καπνίσει.

Γιὰ τὸν Τριέν-Κόατ ὁ Νγκουγιέν καταδέχτηκε νὰ φανῇ μεγαλόκαρδος, ἐπειδὴ, παλὶ πρωτοπαλλήκαρό του, τοῦ εἶχε προσφέρει πάρα πολλὰς διηρησίες ἴσαμε τότε καὶ τοῦ ἦταν ἀπαραίτητος καὶ γιὰ τὸ μέλλον. Γιὰ τὸν Μπα ὁμοῦς φάνηκε ἀνένδοτος.

— Τόγκ! οὐρλιάσε μὲ ξαφνικὴ μανία.

Ὁ γέρο ἐμπειρικὸς παρουσιάστηκε.

— Ράβδισέ τον μὲ τίς βέργες! πρόσταξε ὁ Νγκουγιέν δείχνοντας τὸν Μπα πού εἶχε γίνῃ πελιδὸς ἀπὸ τὸ φόβο του.

Ὁ ἐμπειρικὸς ἦταν σὰν νὰ ποῦμε, ὁ δῆμιος τοῦ Νγκουγιέν. Ἐνας βοηθὸς τοῦ ἔδωσε τίς βέργες. Στὴν ἀρχὴ

«Οἱ τρεῖς φυγάδες περιώρισαν τὸ γεῦμα τους σὲ μερικὲς μπανάνες καὶ γλυκοπατάτες...» (Σελ. 523, στ. α')

ἔδινε τίς ραβδιές του ἀραιές, σὰν νὰ ἤθελε νὰ οἰκονομήσῃ καὶ τίς δικές του δυνάμεις καὶ τοῦ κατάδικου. Ὑστερα τὰ χτυπήματά του ἔγιναν πιὸ συχνὰ καὶ πιὸ δυνατά, ὥσπου ὁ Μπα ἔβαλε μιὰ σπαρακτικὴ φωνὴ καὶ σωριάστηκε στὸ χῶμα.

Ὁ Τόγκ ἄφησε τίς βέργες κατὰ μέρος καὶ συνέφερε τὸ θῦμα του βρέχοντας του τὰ χεῖλη.

Μόλις συνήλθε, ὁ Μπα ἔπεσε στὰ πόδια τοῦ Νγκουγιέν καὶ ζήτησε ἔλεος. Μὰ ὁ θυμὸς τοῦ Νγκουγιέν δὲν εἶχε ἀκόμα κατευνασθεῖ καὶ οὔτε οἱ ἱκεσίες, οὔτε τὰ δάκρυα τοῦ ἀθλίου δὲν τὸν συγκίνησαν.

Ὁ Μπα ἦταν καταδικασμένος σὲ θάνατο!

Δίχως νὰ χάσῃ καιρὸ, πρόσταξε τοὺς ἀκολούθους του καὶ σάλπισαν τὴν μοιραία ἀπόφαση στὰ τέσσαρα σημεῖα τοῦ ὀρίζοντα, γιὰ νὰ γίνῃ

γνωστὸ σὲ ὅλοκληρο τὸ Ἀννάμ πὺς ἡ δικαιοσύνη ἔκανε τὸ ἔργο της.

Οἱ βοηθοὶ τοῦ Τόγκ ἄρπαξαν τὸν κατάδικον καὶ τὸν ἔδεσαν γονατιστὸ σ' ἓνα σκαμνί, στὴ μέση τῆς μεγάλης αὐλῆς.

Στυγνοὶ κι' ἀμίλητοι οἱ ἄλλοι πειρατὲς παρακολουθοῦσαν τὸ θέαμα.

Κανέννας δὲν λυπόταν τὸν χτεσινὸ τους σύντροφο πού σήμερα εἶχε γίνῃ ἐχθρὸς τους, κανέννας δὲν ἐπιχείρησε νὰ ζητήσῃ τὴ χάρη του.

Ὁ Τόγκ στάθηκε πίσω ἀπὸ τὸν Μπα καὶ τὸν ἔβαλε νὰ σκύψῃ τὸ κεφάλι. Στὸ χέρι του κρατοῦσε ἓνα πελώριο σπαθὶ μὲ κυρτὴ λεπίδα.

Ἐξαφνα μιὰ μεταλλικὴ φωνή, ἡ φωνὴ τοῦ Νγκουγιέν πρόσταξε σκληρά!

— Ἐμπρός!

Τὸ χέρι τοῦ Τόγκ σηκώθηκε ψηλά καὶ τὸ σπαθὶ ἔκανε ἓνα τόξον ἀέρος. Ὑστερα, γοργὸ σὰν ἀστραπή, ἔπεσε στὸ γυμνὸ λαιμὸ τοῦ Μπα, καὶ τὴν ἴδια στιγμὴ τὸ κεφάλι του, κομμένο μὲ τὸ πρῶτο κτύπημα, κυλίστηκε στὰ πόδια τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς συμμορίας πού στεκόταν ἀντίκρου, ἀκούνητος καὶ ἀπαθὴς σὰν ἀγαλμα.

Σ' αὐτὸ τὸ διάστημα, ὁ Τσοῦ μαζί μὲ καμμιά δεκαριά πειρατὲς ἔφαχνε νὰ βρῇ τὰ ἴχνη τῶν φυγάδων. Στὴν ἀρχὴ ἦταν πολὺ εὐκολο, γιὰτί τὰ βήματά τους εἶχαν ἀποτυπωθεῖ στὴ λάσπη.

Ὡστόσο, ἐπειδὴ τὰ σημάδια αὐτὰ εἶχαν πιά ξεραθεῖ, κατάλαβε ὅτι οἱ φυγάδες εἶχαν φύγει ἀπὸ τὸ περασμένο βράδυ μόλις σκοτείνιασε καὶ εἶχαν ἔτσι δώδεκα ὥρων πορεία εἰς ὄφελός τους.

— Τὸ κονήγι μας ἔχει πάρει κιόλας δρόμο, εἶπε μέσα του ὁ Τσοῦ. Μοῦ φαίνεται πὺς ἄδικος θὰ εἶναι ὁ κόπος μας.

Δὲν θέλησε ὅμως νὰ παρατήσῃ τόσο γρήγορα τὴν καταδίωξή καί, παίρνοντας ἓνα ἀπὸ τὰ ἄλογα πού ἔδωσαν ἐλεύθερα ἐκεῖ γύρω, τὸ καβαλλίκεψε καὶ πρόσταξε τοὺς ἀνδρες του νὰ τὸν ἀκολουθήσουν ὅσο πιὸ γρήγορα μπορούσαν.

Δέν πήγε και πολύ μακριά. Μόλις έφθασε εκεί που τελείωνε η κατηγορία, είδε πως τα ίχνη έπαιρναν άλλο δρόμο.

— Χά-χά, γέλασε. Ο κύριος Μό έκανε λάθος. Αντί να πάει κατά τα νοτιανατολικά, τράβηξε προς τα δυτικά και χάθηκε μέσα στο δάσος, νομίζοντας πως πηγαίνει προς την κοιλάδα του Αδγκ-Κέυ. Τώρα δέν θα μου γλυτώσουν.

Κατέβηκε από το άλογό του και κάθισε να περιμένει τους συντρόφους του που σέ λίγο τον έφτασαν.

(Ακολουθεί)

ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΑΘΗΝΑ·Ι·ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΣΥΝΗΘΙΣΜΕΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

Αγαπητοί μου,

ΜΙΑ άπ' αυτές τις ήμέρες, άπάντησα στο δρόμο μιά φίλη μου κυρία με την κόρη της, κοπέλλα ίσαμε δεκαεφτά χρονών. Μιλήσαμε λίγο σταματισμένοι κι έπειτα, έπειδή πηγαίναμε προς το ίδιο μέρος κι είχαμε να πούμε ακόμα, έξκολουθήσαμε να περπατούμε μαζί. Τρία πράγματα παρατήρησα από την πρώτη στιγμή: ή κόρη, ένω συνήθως είναι γελούμενη, σήμερα ήταν κάπως κατσουφιασμένη· κι ένω είναι πάντα πεταχτή και ηδηχτά στο δρόμο, σήμερα περπατούσε με δυσκολία σάν... κακομοίρα. Η μητέρα της πάλι, που συνήθως την καμαρώνει και της γλυκομιλά, τη στραβοκοίταζε κάθε τόσο και, καθώς μου μιλούσε, γύριζε και της ψιθύριζε λόγια, σά να τη μάλλωνε ή να τη γκρινιάζε. Σκέφθηκα πως θα τα είχαν τσουγγρίσει—ποιός ξέρει γιατί—κι έτσι ξεγυροσά το κατσουφιασμά της κόρης. Δεν μπορούσα όμως να ξεγηγήσω και το άλλόκοτο περπάτημά της, ως πού, από ένα λόγο της μητέρας, που τον πήρε τ' αútí μου, κάτι άρχισα να μαντεύω.

—Έπρεπε να τα στείλεις πίσω! της ψιθύρισε μιά στιγμή.

—Μά τί συμβαίνει; ρώτησα τότε. Τη στενεύουν τα παπούτσια της τη Φώφη;

—Αχ, μήν τα ρωτάτε! μου άποκρίθηκε ή μητέρα. Έτσι μου τα κάνει πάντα. Ποτέ δέν κοιτάζει αν της έρχονται άνετα· κοιτάζει μόνο αν είναι κομψά κι αν της κάνουν ώραίο πόδι. Και τα κρατεί, ένω τη στενεύουν που δέν μπορεί να περπατήσει!

—Όταν τα δοκίμασα, δέ με στένευαν, έκαμε άπότομα ή Φώφη. Έστερα άρχισαν.

—Μά δέν τα είδα εγώ; είπε ή

μητέρα· και δέ σου είπα πως σου έρχονται στενά; Αυτό δά φαίνόταν!

—Αυτό δέν φαίνεται ποτέ! είπε ή Φώφη. Ο άλλος δέν μπορεί να μου πη άν με στενεύη ή όχι το παπούτσι μου. Έγώ θα το ιδώ.

—Χμ! ώραία το είδες! έκαμε ή μητέρα.

—Μά σάς είπα! φώναξε νευριασμένη ή Φώφη· άφου στήν άρχή μου ήρθαν καλά, τί φταίω;

—Αδύνατο! φώναξε κι ή μητέρα· θα τάνοιωθες στενά, θα κατάναθες πως δέν θα μπορούσες να περπατήσεις πολύ μ' αυτά, αλλά τα κράτησες επειδή σου άρεσαν! Τέτοια άνοησία!

—Καλά! έκαμε ή Φώφη.

Και προχώρησε λίγο μπροστά, για να πάψη ίσως ή όμιλία που τη νευρίαζε, προσπαθώντας να νικά τον πόνο της και να περπατή χωρίς να κουσάλινε. Αλλά που το πεταχτό και ηδηχτό βήμα που ήξερα! Αυτό, θάλεγε, τότε χάσει για πάντα.

Τότε είδα τα παπούτσια της. Ήταν μαύρα, μισά καστόρι, μισά λουστρίνι, με πολύ ψηλό τακούνι, και τόσο άμορφα, τόσο κομψά, πού, με την αλήθεια, κι έγω στη θέση της θα λυπόμουν να τα στείλω πίσω. Θυμήθηκα μάλιστα πως όταν ήμουν μικρός, έκανα τα ίδια. Ποτέ δέν όμολογούσα πως με στενεύει παπούτσι που μου άρεσε. Το κάκου ό πατέρας μου το πασπάτευε όταν το δοκίμαζα και μου προμάντευε δεινά: «Σου είναι στενό, θα σέ κόβη, θα σέ πονά, θα σέ πεθαίνε». Α, είναι μαρτύριο. παιδί μου, το στενό παπούτσι!

—Α, μπά! έλεγα· μούρχειται ίσα-ίσα, δέν ξέρω εγώ; Αλήθεια, δέν αίσθανόμουν το πόδι μου τόσο καλά μέσα στο καινούργιο παπούτσι. Μ' έκοβε κιόλα λιγάκι στη φτέρνα. Μά έλπικα πως «θα ναι» άμα το φορούσα μιά δυο φορές. Αυτό άλλωστε ίσχυριζόταν κι ό τσαγγάρης. Κ' επέμενα να τα κρατήσω. Στο τέλος έβαζα τα κλάματα. «Κράτησ' τα, μου έλεγε βαρυστισμένος ό πατέρας μου· έγώ θα πονώ;»

Κι άρχιζε το μαρτύριο. Όχι μόνο δέν «άνοιγαν» τα στενά παπούτσια, παρ' άπεναντίας, όσο περπατούσα μ' αυτά, τόσο με στένευαν και με πονούσαν περισσότερο. Στην άρχή τό κρυβα. Αλλά στο τέλος ό πόνος γινόταν τόσο άνυπόφορος, ώστε αναγκάζόμουν να όμολογήσω: «τα παπούτσια μου... δέν ξέρω σήμερα τί έπαθαν... με πονούν πολύ...»

και να παρακαλέσω να καθήσουμε πουθενά για να συνέλθω. Καθόμαστε, έλυνα το παπούτσι που με στέ-

νευε περισσότερο, άνακουφίζόμουν λιγάκι, μα ύστερα, όταν θα φεύγαμε, το μαρτύριο ξανάρχιζε φοβερότερο. Έφτανα στο σπίτι «ήμιθανής»—τότε δέν ήταν και τόσο πρόχειρα τάμξια, ούτε είχαν έφευρεθεί τα βγάλω και να πετάξω εκείνα τα βασανιστήρια, κάνοντας έργο πως δέν θα τα ξαναβάλω. «Δέ σάλεγα; θριάμβευε ό πατέρας μου. Τράβα τα τώρα! Η νομίζεις πως θα σου κάμω άμέσως άλλα; Βάζε τα παλιά!» Και πολλές φορές σ' αυτό καναντούσα: αντί για τα ώραία παπούτσια που είχα κάνει, έδωκαν περίπατο με τα παλιά που τα είχα για το σχολείο.

Α, πόσο λίγο ταίριαζαν με τα καλά μου ρούχα και πόσο ντρεπόμουν στην πλατεία! Ευτυχώς ό πατέρας μου με λυπόταν σέ λίγο, μου έκανε άλλα παπούτσια, κι εκείνα, όλοκαινούργια, τα χαρίζαμε σέ κανένα φτωχόπαιδο.

Αυτά έλα είχα θυμηθεί, ένω μιλούσα, γι' άλλα πράγματα τώρα, με τη μητέρα της Φώφης, κι ένω εκείνη έξακολουθούσε να προπορεύεται πεισματικά ένα βήμα και να ύποφέρη το μαρτύριό της σιωπηλά. Θυμήθηκα ακόμα κι ένα άνηθο το Μάρκου Αδρήλιου, του σφεοδού αυτοκράτορα.

Όταν χώρισε τη γυναίκα του, οι γύρω του άπορούσαν πολύ, γιατί την ήξεραν για καλή γυναίκα, με πολλά προτερήματα, που μπορούσε εξαίρετο να ταίριαζε με το μεγάλο της άντρα. Κι αυτός, δείχνοντας τα παπούτσια του, τούς είπε: «Τα βλέπετε βέβαια γερά και ώραία. Έέρετε όμως αν με στενεύουν; Αυτό το ξέρω μόνο εγώ!»

Τό ίδιο είχε πει πρωύτερα κι ή Φώφη στη μητέρα της. Κι είναι αλήθεια. Μόνο εκείνος που φορά ένα παπούτσι, ξέρει αν τον στενεύη ή όχι. Μά και γι' αυτό άκριβώς τα παιδιά πρέπει να δείχνονται πιδ λογικά και να μήν κρατούν παπούτσια που δέν μπορούν να τα μεταχειρίζονται, μόνο γιατ' είναι ώραία. Και δυστυχώς, έκτός από τη Φώφη, αυτό το συνηθίζουν και πολλά άλλα παιδιά, κορίτσια προπάντων, και μεγάλα ακόμα, που ή φιλαρέσκεια τα κάνει άσυλλόγιστα...

—Ούφ! έκαμε άξαφνα ή Φώφη. Δέ βαστώ πιά! Σέ παρακαλώ, μαμμά, άς πάρουμε ταξι.

—Τα βλέπεις; τα βλέπεις; την άρχισε πάλι ή μητέρα της, καθώς έγενε σ' ένα σωφέρ να πλησιάση. Μ' άποχαίρετησαν και μπήκαν. Έποθέτω πως και στο ταξι ή γκρι-νια θα έξακολουθήσει...

Σας άσπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

ΤΟ ΠΕΝΤΑΘΛΟΝ ΤΟΥ 1934-35

ΣΤ' Αποτελέσματα που δημοσιεύθηκαν στα δυο προηγούμενα φύλλα, οι νέοι συνδρομητάι είδαν πως, τότε και γιατί ιδρύθηκε το Πένταθλο. Είλν' ένας μεγάλος και δύσκολος διαγωνισμός που επαναλαμβάνεται κατά διετία κι έξάποτελείται από πέντε διαφορα Άγωνίσματα. Από τα πέντε αυτά, το πρώτο είναι πάντα Λύσεις και το δεύτερο Σύνθεσις Πνευμ. Άσκήσεων. Το τρίτο, το τέταρτο και το πέμπτο κάθε φορά είναι άλλα. Οι άγωνιστάι διακρίνονται σέ δυο τάξεις, και από κάθε τάξη άνακηρύσσεται ένας Νικητής, σύμφωνα με τούς όρους που δημοσιεύονται παρακάτω.

Τό πρώτο Πένταθλο προκηρύχθηκε τον Ιούνιο του 1928. Τ' αποτελέσματά του δημοσιεύθηκαν τον Νοέμβριο του 1930. Κι' οι πρώτοι Νικηταί ήσαν ή Μεγάλη Έλλάς στη Μεγάλη Τάξη, κι ή Πάνθεια Άβραδάτου στη Μικρή. Τό δεύτερο Πένταθλο προκηρύχθηκε τον Ιούλιο του 1930. Τά αποτελέσματά του δημοσιεύθηκαν τον Νοέμβριο του 1931. Και νικηταί άνακηρύχθηκαν ό Νάρκισσος στη Μεγάλη Τάξη και ή Ηρώ στη Μικρή. Τό τρίτο, τέλος, προκηρύχθηκε τον Οκτώβριο του 1932, και Νικηταί άνακηρύχθηκαν, καθώς είδατε στο προηγούμενο φύλλο, ή Έρείκη στη Μεγάλη Τάξη και το Λυσόχαρτο στη Μικρή.

Σήμερα προκηρύσσεται το τέταρτο, της διετίας 1934-35. Τ' αποτελέσματά του θα δημοσιευθούν έντός του 1935. Τα δέ πέντε Άγωνίσματα αυτή τή φορά, είναι Α' Λύσεις Πνευματικών Άσκήσεων· Β' Σύνθεσις Πνευματικών Άσκήσεων· Γ' Ποίημα (έμμετρο ή πεζό)· Δ' Λευκαί Δέξεις και Ε' Μετάφρασις στο Άρχαιο Έλληνικό.

ΟΙ ΟΡΟΙ

Στο Πένταθλο έχουν δικαίωμα να λάβουν μέρος όλοι άδιακρίτως: συνδρομητάι, άδελφια των, με ψευδώνυμο ή χωρίς ψευδώνυμο. Όλοι αυτοί, μαζί με τα χειρόγραφα τους, θα στείλουν από ΔΕΚΑ ΔΡΑΧΜΕΣ. Και με το ποσό που θα συναχθή, ή καλύτερα, άναλόγως του ποσού—θαγορασθούν τα Δώρα των Νικητών: δυο καλλιτεχνικά άγγεια, ή άγαλματάκια, που μ' αυτό τον τρόπο θα προσφέρουν στους Νικητάς οι ίδιοι οι συνάδελφοι και συναγωνιστάι των. Αν όμως το ποσό δέν είναι αρκετά μεγάλο, θα τό θέσω, όπως φέτος, στη διάθεση των Νικητών, για να παραγγείλουν, ότι θέλουν στο γραφείο μου, —συνδρομή, τόμους μου, βιβλία της Βιβλιοθήκης μου κτλ.

Οι Νικηταί, καθώς είπαμε, θα είναι δυο. Γιατί οι άγωνιστάι θα διακριθούν σέ δυο τάξεις, άναλόγως της ηλικίας των: Μεγάλη Τάξη, από 15 ετών και άνω, Μικρή Τάξη, από 14 ετών και κάτω. Όστε άπαραίτητο είναι να είναι μεινέται στα χειρόγραφα κι ή ηλικία. Όποιος δέν δηλώσει ηλικία, θα καταταχθή στη Μεγάλη Τάξη.

Γιά να συμπληρωθή κινείσ στο Πένταθλο, πρέπει ν' άπαντήση και σά πέντε άγωνίσματα συγχρόνως. Όσοι παραλείψουν μ' ένα μόνο, θάποκλεισθούν.

Κάθε άγώνισμα θα κριθή χωριστά. Και σέ κάθε άγώνισμα θάπονεμηθούν Βραβεία, Έπαινοι και Έΰσημα όπως σούς συνήθεις Διαγωνισμούς. Οι βραβευμένοι μάλιστα θα λάβουν και χωριστά τις τιμές και άμοιβές των συνήθων Διαγωνισμών, είτε των Μεγάλων, είτε των Μικρών, σύμφωνα με τόν Όδηγό του Συνδρομητού, Κεφ. Σ'. Και κατά τ' αποτελέσματα των πέντε διαφορών άγωνισμάτων, σέ κάθε Τάξη χωριστά, θάνακηρυχθή ό Νικητής.

Ιδού τώρα με ποιά τρόπο γίνεται ή άνακήρυξη: Σά διάφορα βραβεία δίδεται άξία αριθμητική ως εξής: Πρώτον Βραβείον = άριστα 6. — Δεύτερον Βραβείον = λίαν καλώς 5. — Τρίτον Βραβείον = καλώς 4. — Α' Έπαινος = σχεδόν καλώς 3. — Β' Έπαινος = μετρίως, 2. — Γ' Έπαινος = μετριώτατα 1.

Τό άθροισμα αυτών των βαθμών όρίζει τη θέση του καθενός. Έπομένως τό ρεκόρ θα ήταν: Α' Βραβείο και σά πέντε Άγωνίσματα, 6×5=30. Η δέ μικρότερη έπίδοση πέντε Γ' Έπαινοι=5.

Προηγούνται λοιπόν όσοι έχουν τούς μεγαλύτερους αριθμούς και, από δυο ή περισσότερους που έχουν τούς ίδιους, εκείνοι που έπέτυχαν περισσότερο στα δυσκολότερα Άγωνίσματα· κι αν έχουν και τούς ίδιους βαθμούς σά ίδια, εκείνοι που προηγούνται και σά μερικά. (Δηλαδή, ό δεύτερος του Γ' Βραβείου είναι άνώτερος από τόν τρίτο του ίδιου· ό πρώτος του Α' Έπαινου άνώτερος από τόν δεύτερο, και καθέξής.) Όσο για τη σειρά των Άγωνισμάτων κατά τη δυσκολία τους, όρίζεται έτσι: Μετάφρασις στο Άρχαιο Έλληνικό, Σύνθεσις Άσκήσεων, Ποίημα, Λευκαί Δέξεις, Λύσεις.

Η άπάντηση σέ κάθε Άγώνισμα πρέπει να είναι γραμμένη ΚΑΘΑΡΑ, ΜΕ ΠΟΛΥ ΖΩΗΡΟ ΜΕΛΑΝΙ, σέ χωριστό φύλλο χαρτί. Τα φύλλα του καθενός άγωνιστού πρέπει να είναι όμοιομορφα. Από πάνω του καθένα να γράφη: «Πένταθλον της Διαπλάσεως 1934-35», και τ' όνομα του άγωνιστού, το ψευδώνυμο (αν έχη) την ηλικία και τη διαμονή. Οι δέκα δραχμές που θα συνοδεύουν τις πέντε άπαντήσεις του καθενός, μπορεί να είναι σ' έλληνικό γραμματόσημο ή, τό καλύτερο, να σταλούν με ταχυδρομική έπιταγή.

Οι εικόνες των δυο Νικητών θα δημοσιευθούν περιφανώς σέ μεγάλο σχήμα και σέ ιδιαίτερο πλαίσιο (άρχει έννοείται, να στείλουν κατάλληλες φωτογραφίες.)

Αυτοί είναι οι Όροι του Πένταθλου. Και τώρα τα θέματα των Άγωνισμάτων.

ΑΓΩΝΙΣΜΑ Α'

Λύσεις Πνευματικών Άσκήσεων

Νά λυθούν οι Πνευματικές Άσκήσεις που δημοσιεύονται στο σημερινό φυλλάδιο. Είναι άρκετά δύσκολες, κι όλες από τη Συλλογή του Λυσόχαρου, που ούτε στο Πένταθλο πιδ θάγωνισθή—είναι Νικητής—ούτε στο Διαγωνισμό των Λύσεων λαβαίνει μέρος.

(Οι λύσεις για το Πένταθλο δέν πρέπει να είναι γραμμένες σέ λυσόχαρτο.

Έννοείται ότι αυτές θα τις στείλουν και χωριστά, γραμμένες σέ λυσόχαρτο, όσοι διαγωνίζονται και στόν τρέχοντα Διαγωνισμό Λύσεων που είναι άλλο πράγμα.)

ΑΓΩΝΙΣΜΑ Β'

Σύνθεσις Πνευματικών Άσκήσεων

Νά συντεθή μιά Συλλογή από 12 Πνευματικές Άσκήσεις, για να δημοσιευθή όλόκληρη στο φυλλάδιο που θα έχη τ' αποτελέσματα του Πένταθλου. Οι Άσκήσεις όλες θα είναι έλληνικές (γαλλικές δέν χρειάζονται). Και τα είδη των κατά σειρά: Δεξιόγραφος (ή Συλλαβόγραφος), Στοιχειόγραφος, Μεταγραμματοσιμός, Αναγραμμασιμός, Αίνιγμα (όλ' αυτά τελείως στιχουργμένα) Δικτυωτόν (ή άλλο Σχήμα, αλλά έπίσης δύσκολο, όχι Ψαροκόκαλο ή Πυραμίδς), Κρυπτογραφικόν, Μαγικόν Γράμμα (όιαςδήποτε ποικιλίας), Φωνηεντόλιπον (ή Έλλιποσύμφωνον, ή Μικτόν, ή Όμοιομορφα), Ακροστιχίς (όιαςδήποτε ποικιλίας έκτός Άπλης Ακροστιχίδος), Γρίφος. Και άλλη μιά ακόμη Άσκησις κατ' έλογον του συνθέτου και «νέου είδους» κατά προτίμηση.

Τό Κρυπτογραφικόν ή τό Μαγικόν Γράμμα μπορούν νάνικατασταθούν με Μεταμορφώσεις, Αριθμητικήν διά Δέσεων ή Διπλό Κεφάλι.

Έννοείται ότι κάτω ή αντίκρυ από κάθε Άσκησις πρέπει να είναι γραμμένη ή λύση της.

ΑΓΩΝΙΣΜΑ Γ'

Ποίημα (έμμετρο ή στο πεζό).

Θέμα: Ο Σταυρός.

Πολλοί δέν μπορούν να γράψουν έμμετρος, δέν ξέρουν στιχουργία· έχουν όμως ποιητική διάθεση, ιδέες, και μπορούν εξαίρετα να έμπνευσθούν από ένα θέμα και να γράψουν ένα ποίημα, όχι πεζό—γιατί τότε δέν θάταν ποίημα— αλλά στο πεζό. Δηλαδή χωρίς μέτρο και όμοιοκαταληξίες που, όταν ύπάρχει ή ποιητική ουσία, είναι στολίδια περσιτά. Έννοείται όμως πως και τό ποίημα στο πεζό—ή τό πεζοτραγούδο, όπως λένε μερικοί αυτό τό είδος—πρέπει νάχη κάποιο ρυθμό και να ναι σέ ώραία ποιητική γλώσσα. Όσοι τώρα γράφουν και στίχους, ακόμα καλύτερα: αυτοί θα κάμουν ένα σωστό ποίημα, με μέτρο, με όμοιοκαταληξίες και... με τα όλα του.

Σ' αυτό—είτε έμμετρο, είτε στο πεζό—πρέπει να έξηγείται και να έννοείται τό μεγάλο, τό αίνιο Σύμβολο της Χριστιανώσεως, ό τίμιος ΣΤΑΥΡΟΣ. Όλους βέβαια τούς έμπνεει. Και μολονόι τόσο και τόσο έχουν γράφει γι' Αυτόν, πάντα, ύποθέτω, ό ποιητής μπορεί να βρη μιά καινούργια άντίληψη, μιά καινούργια ιδέα, παρομοίωση, εικόνα—μιά έκφραση τελοςπάντων δική του, προσωπική, πρωτότυπη.

Τό ποίημα δέν πρέπει τα έχη περισσότερους από είκοσι στίχους (4-5 τετραστίχα)· άνάλογη έκταση θα έχη και τό πεζό.

ΑΓΩΝΙΣΜΑ Δ'

Λευκαί Δέξεις

Από τό κείμενο που δίνο παρακάτω, έχουν άφαιρεθεί πολλές λέξεις κι

ἀντικατασταθεὶ με παύλες. Ὅπου λοιπὸν βλέπετε παύλα (—) θὰ πῇ πὺς λείπει μιὰ λέξη, μικρὴ ἢ μεγάλη ἀδιάφορο, πὺς πρέπει νὰ τὴ μαντέψετε καὶ νὰ ἐπανορθώσετε ἔτσι τὸ κείμενο ὅπως τὸ ἔγραψε ὁ συγγραφέας:

ΣΚΥΛΛΑ ΚΑΙ ΧΑΡΥΒΔΗ

Στὴ Σικελία, στὸν πορθμὸ τῆς Μεσσηνίας, ὅπου τόσος κακοπάθαιναν οἱ—, ἡ φαντασία τῶν — εἶχε—τὴν κατοικίαν δὺν— τεράτων, ποὺ κατασπάραζαν—περνοῦσαν ἀπὸ—τους.

Ὁ βράχος τῆς Σκύλλας—ἀπὸ μακριὰ—γυναικία. Τὰ κύματα, —πάνω του, κάνουν ἕνα θόρυβο σὰ ν'—χιλιάδες σκύλοι μαζὶ. Γι' αὐτὸ ὁ θρύλλος θέλει τὴ—ἀνθρωπόμορφο τέρας ποὺ—τὴ μέση του τριγυρισμένη ἀπὸ—κεφάλια. Ἦταν, λένε, —τοῦ Φόροιο καὶ τῆς νύμφης Χρυσήδας, ποὺ τὴν — ὁ Γλαυκός. Ἐπειδὴ ὅμως ἀγαποῦσε τὸν—καὶ ἡ μάγισσα Κίρκη, ἔκαμε νὰ μεταμορφωθῇ ἡ ἀντίζηλός—σ' ἕνα ἀπαίσιο—, καὶ νὰ πέσῃ ἀπὸ τὴ φρίκη τῆς στῆς—, ὅπου ἀπὸ τότε προξενοῦσε τὸ—σ' ἀμείτητους—.

Ὅσο γιὰ τὴ Χάρυβδη, — πὺς ἦταν κάποια ἀχόρταγη γυναικία, ποὺ — καὶ τὰ βώδια τοῦ Ἡρακλῆ στο γυρισμό τους ἀπὸ τὴν Ἰσπανία. Ὁ—, γιὰ νὰ τὴν—, τὴ—μὲ κεραυνὸ καὶ τὴν ἔριξε στῆς—. Κι' ἡ Χάρυβδη, σύμφωνα με τὴν ἀρχαίαν τῆς—, ἄρπαζε καὶ κατάπινε κάθε τι ποὺ—τὴ θαλάσσιον τῆς—.

Στὴν—, ὁ γκερμὸς τῆς—καὶ τὰ βράχια τῆς— — τρόμοι στοὺς ναυτῆς. Σήμερα ὅμως, ἐξ αἰτίας ποὺ ἔγιναν—πολλὲς γεωλογικὲς—ἀπὸ σεισμούς, ὁ οἶφονας τοῦ Καλαφάρο ἔχασε μεγάλο—ἀπ' τὴ—του, καὶ κανένα—δὲν τρομάζει πιά τὸ—στον—τῆς Μεσσηνίας.

Ὅταν θάντιγράφετε τὸ κείμενο ἐπανορθωμένο, νὰ σημειώσετε τίς λέξεις ποὺ ἔλειπαν με κόκκινο μελάνι ἢ νὰ τίς υπογραμμίσετε. Εἶναι ὅλες 42.

ΑΓΩΝΙΣΜΑ Ε'

Μετάφρασις στὸ ἀρχαῖο Ἑλληνικὸ

Δίνω παρακάτω ἕνα ἀπόσπασμα ἀπὸ νεώτερο ιστορικὸ ἔργο, γιὰ νὰ μεταφρασθῇ στὴν ἀρχαία Ἑλληνική. Τὸ διάλεξα ἐπιτήδες, γιὰτὶ ἕνα κομμάτι ἱστορίας εἶναι εὐκόλο νὰ μεταφρασθῇ σ' ὅποια ἀρχαία Ἑλληνική ἔξεραι ὁ ἀγωνιστής, ἀπὸ τὴ γλώσσα τοῦ Ἡρόδοτου, τοῦ Θουκυδίδη, τοῦ Ξενοφῶντα, ὡς τὴ γλώσσα τοῦ Πλουτάρχου, τῶν Ἀλεξανδρινῶν, τῶν Εὐαγγελίων, τοῦ Χρυσόστομου. Ἡ ἀρχαία Ἑλληνική, ὡς τὴν ἐποχὴ ποὺ ἔγινε πιά νέα, πέρασε ἀπὸ πολλὰς μορφὰς, πολλὰς φάσεις. Μόνο ἕνας τελειόφοιτος τοῦ Γυμνασίου τίς ἔξεραι—ἡ ὑποτίθεται πὺς τίς ἔξεραι—ὁ λες. Ἀλλὰ ἐκεῖνοι ποὺ δὲν ἔβγαλαν ἀκόμα τὸ Γυμνάσιον, ἔξεραι μερικὰς μόνο, καὶ σχετικὰ ἀπὸ τίς νεώτερες καὶ εὐκολότερες, π. χ. τοῦ Πλουτάρχου. Δὲν θὰ ζητήσω λοιπὸν, ἀπὸ τὴ Μικρὴ Τάξιν προπάντων, μετάφραση στὴν πύδ δόκιμη, τὴν πύδ κλασσικὴ ἑλληνικὴ γλῶσσα, τὴν ἀττική. Οὐρεσθὼ καὶ σὲ μορφὰς νεώτερες καὶ προσωπικότερες.

Ἰδοὺ τὸ κείμενο ποὺ θὰ μεταφράσετε. Αὐτὸ εἶναι ὁλοσυνόλου στὴ νέα γλῶσσα:

Ὁ Σπάρτακος εἶδε ἀμέσως τὸ λάθος ποὺ ἔκανε ὁ Βαρίνιος μετὰ τὸ νὰ ξαναμοιράσει τίς δυνάμεις του, καὶ ἀποφάσισε νὰ ὠφεληθῇ ἀπὸ τὸ λάθος αὐτὸ ὅπως τὸ εἶχε ξανακάνει τὴν πρώτη φο-

ρά, τότε ποὺ εἰχτηκε πᾶν στὸ ἀπόσπασμα τοῦ Φοδρίου. Ἀφῆκοντας τὸ κύριο σῶμα στὶς διαταγὰς τοῦ Κρίξου, πῆρε μαζὶ του τοὺς πύδ γερούς ἀντρες, καὶ εἰχτηκε σὲ μιὰ γρήγορη πορεία, ποὺ δὲν εἶτανε δυνατό νὰ κάνει ἕνας ταχυνὸς στρατὸς καὶ ποὺ μονάχα βουνίσιοι με ἐλαφρὸ ὅπλιον θὰ μπορούσαν νὰ κάνουν. Πέρασε τὸν Ἀφίδην πρὶν ἀπὸ τὸ σούρουπο, σ' ἕνα μέρος ποὺ με δυσκολία μπορούσε κανένας νὰ περάσει καὶ ποὺ τοῦ τὸ δείχναν οἱ Λουκανοί. Καμνὶ εἰκοσαρὶ χιλιόμετρα, μονάχα τὸν χώριζαν ἀπὸ τὸ μέρος ὅπου στρατοπεδεύαν οἱ Ρωμαῖοι. Τὸ

πέρασε με μιὰν ἀπίστευτη γρηγοράδα χωρὶς νὰ μάθουν οἱ Ρωμαῖοι πὺς πλησίαζε, μιὰ ποὺ οἱ ντόπιοι εἶτανε συνήγοροι. Ἐφτασε ἔτσι τὴ νύχτα στὸ ἐχθρὸν στρατόπεδο καὶ ἔπεσε πᾶν σ' αὐτὸ γρήγορος σὰν ἀστραπή. Ὁ Κοσίτιος εἶτανε ἀπασχολημένος στὸ μπάνιο του στὸ κοντινὸ δάσος. Μόλις μπόρεσε νὰ σωθῇ δρόγνυμος. Μὰ δὲν πῆγε καὶ μακριά. Τὸν πῆραν στὸ κυνηγητό, τὸν προφτάσανε γρήγορα καὶ τὸν σκοτώσανε με μαχαίριές.

Ἀπαντήσεις γιὰ τὸ Πένταθλο δεκτὲς ὡς τὸ τέλος Ἰανουαρίου 1935.

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

Η ΡΟΚΑ ΤΗΣ ΓΙΑΓΙΑΣ

Ἄ! τὸν παλιὸ καλὸ καιρὸ! τί ὁμορφα κυλοῦσε. Μέσα στὸ μύλο τὸν παλιὸ τοῦ γέροντος καὶ παπποῦ Κάθε βραδιά στὴ φωτιά σιμὰ μᾶς ἱστοροῦσε Μύθους παλιούς γιὰ μαγικὰς χῶρες παραμυθιῶν... Ἀκούγαμε με προσοχή... Καὶ τὴ γλυκὰ ἡχοῦσε Ἡ ρόκα τῆς γριάς γιαγιάς π' ἀδιάκοπα κυροῦσε...

Ἦταν γέρος ὁ παπποῦς με χιόνια ἀνάρια-ἀνάρια Κι' ὅλα στὸ μύλο γέρικα ἔχτος ἀπὸ τὰ ἐγγόνια... Ἐγὼ τὸ παλιὸ κρασί στὰ γέρικα ἐριάρια... Παλιὲς φιλίες τρυφερὲς ποὺ δὲν ὀθοῦν μετὰ χρόνια... Παλιὰ τραγουδιὰ τί γλυκὰ! Παλιὰ τὰ παραμυθία Παλιὲς ἀνάμνησις ποὺ ζοῦν ἀκούμητες στὰ στήθια...

Καὶ ἦταν ἡ γιαγιάκα μας ἡ ξωντανὴ χαρά μας Πάντα χαμόγελα γιὰ μᾶς ἀνθοῦσαν στὴ μορφή. Ὁ! τί καλὴ καὶ γελαστή! Ὁλη χαρὰ σιμὰ μας Καὶ τοῦ παλιοῦ τῆς σπιτικοῦ ἡ ἀληθινὴ ψυχὴ... Τὸ μαρτυροῦν αὐτὴ ἡ σιωπὴ καὶ ἡ θλίψη ποὺ πετάει Γύρω μας... τὴν ὥρα τῆς ποὺ ἔπαυε νὰ γυρνᾷ...

Ὁ γερομύλος τοῦ παπποῦ ὡσάν καὶ αὐτὸν ἔχθη Κι' ἡ γριά ἡ ρόκα τῆς γιαγιάς στὸν τοῖχο κρεμασμένη... Καὶ σὲς στῆς χλόης τῆς χλωρῆς ποὺ κοίτεστε τὰ βᾶθιν Στὸν τάφο ὅπως καὶ στὴ ζωὴ μαζὶ καὶ ἀγαπημένοι.

Μετὰ μᾶτις ὕψα ἀπὸ δάκρυα καὶ με σφιγμένα χεῖλη Δὲν ἔξεραι... Σὰν νὰ σὰς θωρῶ, σὰν πᾶρται ἀργὰ τὸ δειλὶ...

(Κατὰ τὸ Γαλλικὸ) Μανεδονοπούλα

ΠΑΡΗΓΟΡΙΑ

Ὁ ἥλιος βασιλεὺς πέρα στὸν ὀρίζοντα, οἱ χροῦσες τὸν ἀνταυγεῖν στὴ θάλασσα τὴν κοκκινίζαν ποὺ ἔμοιαζε σὰν νᾶταν πυρωμένη.

Οἱ φωνὲς τῶν κοριτσιῶν ποῦχαν μαζεῦται στὴν αὐλὴ τοῦ σχολείου ὅλο καὶ μεγάλωναν. Ἐπαίζαν ὅλα σχεδόν, μὰ καὶ ἐκεῖνα ποὺ χάζευαν κτυποῦσαν δυνατὰ τὰ χεῖρα τους, βλέποντας νὰ γλυτῶνι μιὰ συμμαθητριά τους ἀπ' τὸ κρυφτό.

Καθόμουν ἀπόμερα σ' ἕνα παγκάκι κάτω ἀπ' ἕνα πεῦκο ἔχοντας προσηλωμένα τὰ μάτια μου στὸ ἄπειρο. Δὲν ἔξεραι ἐκεῖνι τὴ στιγμή πὺς μοῦ ἦρθε ἔτσι ἄξαφνα μιὰ ἀπότομη μελαγχολία, καὶ ξαρώθηκα σ' ἐκεῖνι τὴ γωνιά ὁλόμονη.

Τὸ σούρουπο ἐντωμεταξὺ ἀπλώθηκε γύρω μου τὰ παιδιὰ ἐξακολουθοῦσαν τὸ παιχνίδι τους, χαρούμενα, γελαστά. Μὰ ἐγὼ δὲν μπορούσα νὰ ξεφύγω ἀπὸ μιὰ ἀόριστη λήθη ποὺ μοῦ σφιγγε ὁλόενα τὴν καρδιά. Ἦταν μιὰ θύμηση ποὺ ἦρθε ἄξαφνα στὸ νοῦ μου σὰν ἕνας φοβερός ἐφιάλτης ποὺ μάταια προσπαθοῦσα ν' ἀπομακρύνω. Ἀλλ' ἡ θέλησή μου ὑπεχώρησε.

Καὶ ξάφνου αἰσθάνθηκα τὰ μάτια μου νὰ θολώνουν... καὶ ὕστερα ἕνα δάκρυ ζεστὸ νὰ ὑγραίνῃ τὰ μάγουλά μου ἔπειτα δύο, τρία, ὡς ποὺ συγκρατοῦσα πᾶς τοὺς λυγμούς μου.

Ἐγείραι τότε τὸ κεφάλι μου κάτω, κρύβοντάς το μετὰ τὰ δύο χεῖρα μου. Ἐμεῖνα κάμωσι ὥρα ἔτσι, ὡς ποὺ ἐνοῦσα ἕνα χεῖρ νὰ χαϊδεύει τὰ μαλλιά μου Ἦταν μιὰ καλὴ φίλη ποὺ δὲν με εἶχε ἀντιληφθεῖ ποῦ ἔκαμε. Δὲν μοῦ ἔλεγε τίποτα, μόνο καθόταν κοντά μου σιωπηλῇ ἔπειτα αἰσθάνθηκα τὰ χεῖρα τῆς νὰ πιάνουν τὰ δικά μου καὶ νὰ τὰ σφίγγουν με βουβὴ ἀγάπη. Καὶ τότε ψιθύρισε διακόπτοντας τὴ σιγὴ.

— Γιατί;

Ἡ ἀπάντησή μου ἦταν ὅλο δάκρυα ποὺ τὰ διαδέχονταν περισσότερα. Δὲν ἤθελα νὰ τῆς ἀποκαλύψω τὸ μυστικὸ μου φοβούμενη μὴ τὴν πειράξῃ. Εἶχα θυμηθεῖ μιὰν ἄλλη μου φίλη ποὺ ἡ φιλία εἶχε δέσει γερὰ τὰ δεσμά ἀνάμεσά μας καὶ ἐνῶ τὴν γνώρισα πρὶν ἀπ' ἕνα χρόνον μόνο τὴν συμπαθήσαμε ἀπ' τὴν ἀρχὴ ὅπως καὶ αὐτὴ ἐμένα καὶ ὁ καιρὸς περνοῦσε χαρούμενα.

Μιὰ μέρα κακία ὅμως ἔφθασε ποὺ ἔφυγε μακριὰ μου, γιὰ πάντα. Ὁ χωρισμὸς αὐτὸς μοῦ κόστισε. Ἦταν στὴ θύμησή μου ὅλη ὥρα. Ἀργότερα, μ' ἄλλες συναναστροφὰς ποῦχα πιάσει στὸ σχολεῖο, ἀπομακρυνόταν ἀπ' τὸν ἑαυτὸ μου σὰν ἕνας γλυκὸς ἀέρας ποὺ ἦρθε γιὰ λίγο σιμὰ μου νὰ φυσήξῃ.

Ἐκεῖνι λοιπὸν εἶχα θυμηθεῖ τὸ φρι-

λὶ τῆς ἄλλης ποὺ μ' ἔδωσε ἀποχαιρετώντας καὶ γι' αὐτὸ δάκρυα μ' ἀνέβηκαν στὰ μάτια. Μὰ εἶχα χύσει τόσα πολλά, ποὺ σὲ λίγο στέρηναι πιά.

Καὶ τότε σηκώνοντας τὸ κεφάλι, εἶδα, στὸ πρόσωπο τῆς φίλης μου, ζωγραφισμένη τὴν ἀπορία. Δὲν προσπαθῶσε νὰ τὴ λύσῃ, οὔτε νὰ ἐξηγήσῃ τὴ σιωπὴ μου μόνον πλησίασε πρὸς κόντά μου, καὶ ἀγκαλιάζοντάς με, μοῦδωσε ἕνα παρηγορητικὸ φιλί ποὺ ἔκανε ὅλο μου τὸ εἶναι ν' ἀναστηθῇ. Νόμιζα πὺς ἔπαιρνα τὸ φιλί τῆς ἄλλης, καὶ τότε τὴν κοίταξα βαθιὰ ὥστε μᾶτια μ' ἀπειρήν ἐυγνωμοσύνη, βλέποντας ν' ἀντίξῃ ἕνα χαμόγελο ἱκανοποίησης στὰ χεῖλη τῆς.

Μινιὸν

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ὁ λαχειοπώλης:—Τὸ τελευταῖο λαχεῖο! Τὸ τελευταῖο ἔμεινε, πᾶστε:

—Δὲν παίρνεις; λέει στὸ Ζιζάνιο ἡ ἀδελφὴ του.

Καὶ τὸ Ζιζάνιο:

—Τί λὲς καλὲ, ἀπὸ τ' ἀποδιλέγμματα θὰ πάρω:

Κυριάκος Α. Κανάκης

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΗΣ»

Ἀθῆναι, 42 ὁδὸς Εὐριπίδου
τὴν 4 Ὀκτωβρίου 1934

ΔΕΝ παραλαμβάνω γράμματα με ἀνεπαρκὲς γραμματόσημο: ζυγίζετε τα! —Δὲν ἀπαντᾷ σὲ ἀπορίες ποὺ τίς λύνει ὁ Ὁδὸς τῶν Συνδρομητῶν: διαβάστε τον!

ΣΗΜΕΡΑ, καθὼς βλέπετε, προκηρύττω τὸ Πένταθλο τῆς διετίας 1934-35. Ἡ προσημία εἶναι ὡς τὸ τέλος Ἰανουαρίου, δηλαδή τὴς τεσσαρῆς σχεδὸν μῆνης. Ἐχετε λοιπὸν ἄρκετο καιρὸ γιὰ νὰ ἐργασθῆτε ὅσοι θέλετε νὰ λάβετε μέρος.—Στὸ ἐρχόμενο θὰ δημοσιεύσω τ' Ἀποτελέσματα τῶν Εὐσθῶν τοῦ 1933, καὶ θὰ ἀκολουθήσουν τ' Ἀποτελέσματα τῶν ἐκτάκτων Διαγωνισμῶν Μπράβο, Χωρὶς Φτερά, ποὺ μοῦ ξανάγραψες τόσο γρήγορα. Αὐτὸ θὰ πῇ δὲ πραγματικῶς ἔχεις σκοπὸ νὰ με ἀποζημιώσῃς γιὰ τὴ μακριὰ σου σιωπὴ. Ναι, ἂν εἶχες τὸ Σῆμα, πολλὰ Διαπλαστούλα θὰ ἐγνώριζες, καὶ βέβαια πρέπει νὰ τὸ πάρῃς, ὅταν μάλιστα θὰ πᾶς στὸ Βόλο. Στείλεις μοῦ τὸ κομμάτι σου καὶ μὴ φοβάσαι. Ἄν δὲν εἶναι καλὸ, θὰ σοῦ πῶ τὰ λάθη του καὶ δὲν θὰ γελᾶσαι καθόλου.

Καὶ σένα, Βρουσούλα, σὲ εἶχα χάσει καὶ χάρηκα ποὺ ἔλαβα γράμμα σου ὕστερ' ἀπὸ μῆνες. Εἶδα μάλιστα πὺς διόρθωσες σημαντικὰ καὶ τὸ γράφισμά σου καὶ μοῦ ἄρεσαν τὰ μεγάλα ἐκεῖνα καλλιγραφικά, σὰ γοιτικά, γράμματα ποὺ ἔκαμες ἀπὸ πᾶν. Μόνο τὴ δικαιοδοσία τῆς σιωπῆς σου δὲν βρῆκα ἀρκετή. Τί θὰ πῇ ποὺ ἔλειπε σὸν χωρὶς σου; δὲν ἔχεις καὶ ἕκα χάρτι, πέννα, μελάνι, ταχυδρομετό; Ἀς εἶναι, τώρα ἐλπίζω νὰ με ἀποζημιώσῃς καὶ σὺ σὰν τὴ Χωρὶς Φτερά...

Ἐχεῖς ἀκούσει ποτὲ, Πριγκιπέσσα, τὸ «πίστευε καὶ μὴ ἐρεῦνα»: Πραγματικῶς, πολλοὶ ἀνδρῶν πιστεύουν τὰ παραδεδομένα—καὶ ὅχι μόνο τὰ θρησκευτικά, ἀλλὰ καὶ τὰ κατὰ λογὴς δόγματα—χωρὶς νὰ τὰ ἐρευνῶν, δηλαδή χωρὶς νὰ σκέπτονται πᾶν σ' αὐτά. Ἀλλοὶ ἀπαντᾷ τὰ ἐξετάζον ὅλα μετὰ τὴ λογικὴ τους, καὶ ἄλλα τὰ παραδέχονται, ἄλλα τὰ πορρίπτουν.

Αὐτοὶ λέγονται «σκεπτικιστὲς»—ἐπειδὴ «σκέπτονται» ἔ;—καὶ «σκεπτικισμὸς» εἶναι ἡ τάση πρὸς τὴ λογικὴ ἐξέταση τῶν δογμάτων. Ἐπειδὴ ὅμως τίς περισσότερες φορές οἱ «σκεπτικιστὲς» ἀρνοῦνται ὅσα πιστεύονται κοινῶς, ἡ λέξις «σκεπτικισμὸς» κατὰ τὴν συνήθη οὐσιαστικὴν μετὰ τὴ λέξι «ἄρνησις» ἢ «ἀπιστία». Τώρα θὰ με ρωτήσῃς: ὁ ἀνθρωπὸς δὲν πρέπει νὰ εἶναι σκεπτικιστὴς; Ναι, ἀλλὰ ὡς ἕνα βαθμὸ, καὶ ὅχι γιὰ ὅλα τὰ ζητήματα, γιὰτ' εἶναι καὶ μερικὰ ποὺ δὲν λύνονται μόνο μετὰ τὴ λογικὴ. Γιὰ τὸ ἄλλο ποὺ με ρωτᾷς, δὲν εἶναι βέβαια κακὸ καὶ μὴ πορεῖς νὰ εἶσαι ἡσυχῇ. Πάντα ὅμως θάταν καλύτερο ἂν περιορίζονταν σὲ μὲνα.

Εἶναι πολὺς καιρὸς ἀπὸ τότε, Γλυκεῖα Παρηγοριά, καὶ δὲν μπορῶ νὰ θυμηθῶ ποῖς μοῦ ἔγραψε πὺς «ἐναστατώθηκαν διὸ οἰκογένειες» ἀπὸ ἐκεῖνι τὴν ψεύτικὴν εἰδησίην. Ὅσο γιὰ τὸν τρόπο ποὺ ἔγινε ἡ φάρσα, ἂς μὴν ποῦμε τώρα τίποτα—παρασμέναι, ἔσχαρμένα. Ὁ κ. Ε. σ' εὐχαριστῇ πάρα πολὺ ποὺ σημείωσες αὐτὲς τίς παραβρομὲς στὰ μυθιστορήματά του «Πλούσιοι καὶ Φτωχοὶ» καὶ «Ἀναδυομένη». Ὁ πατέρας τοῦ Πώπου Ὀχιάτορα λέγεται Κωσταντῆς καὶ ὁ θεὸς τοῦ Σταθᾶκης. Κι' ὁ πατέρας τῆς Κλαλίας λέγεται Μάρκος Λάντος. Ὅπου τυπώθηκαν ἄλλα ὀνόματα εἶναι λάθη καὶ σὲ δευτέρῃ ἐκδόσει αὐτῶν τῶν βιβλίων θὰ διορθωθῶν. Ὁ δ. Γιαννοπούλου δὲν μοῦ ἔγραψε πόσο καὶ ποὺ πούλιέται τὸ βιβλίο τῆς. Τάλλα ὑπάρχουν σ' ὅλα τὰ γνωστὰ ἀθηναῖκα βιβλιοπωλεῖα.

Χαίρω, Νικήτορα Ἐλλάς, ποὺ πέρασε ἡ φοβερὴ αὐτὴ τεμπελιά. «Ἱμπεριαλισμὸς» (ἀπὸ τὸ λατινικὸ imperator—αὐτοκράτορας) εἶναι ἡ ἀπολυταρχία ἢ τὸ ἀπολυταρχικὸ πνεῦμα, κατ'ἀντίθεσιν πρὸς τὸ δημοκρατικὸ. Κι' ἐκεῖνος ποὺ θέλει ἀπολυταρχικὸ τὸ πολίτευμα—αὐτοκρατορία, βασιλεία ἢ καὶ δημοκρατία ἀκόμα, ἀλλὰ μετὰ ἀπόλυτο ἄρχοντα καὶ μετὰ τὸς κατακτικὲς, ἡ ἐπιβολὴς στὰ ἄλλα κράτη μετὰ τὴν ὁλικὴ δύναμη, τὸ στρατὸ κτλ. λέγεται «ἱμπεριαλιστής». Στὴν ἄλλη σου ἐρώτησιν ἀπαντᾷ ναί.

Δυστυχῶς, Μπὶλ-Σπίλ, καὶ στὴν Ἀκαδημία οἱ ἴδιες ἰδέες ἐπικρατοῦν. Ὅταν τὸ Ἰπουργεῖο τῆς Παιδείας τῆς ζήτησε νὰ κανονιστῇ τὴν ὀρθογραφίαν τῆς δημοτικῆς γιὰ τὰ σχολικὰ βιβλία, ἡ Ἀκαδημία ἔστειλε ἕναν κανονισμὸν, ποὺ ἀνακάτεψε σὲ τέτοιον βαθμὸ τὴν ἀρχαία μετὰ τὴν νέα Γραμματικὴ, ὥστε τὸ Ἰπουργεῖο δὲν τὸν ἔλαβε ὅπ' ὄψη, ἡ «Σφίγξ τῶν Παγῶν» τοῦ Βέρν δημοσιεύθηκε στὸν τόμο τοῦ 1898.

Δὲν εἶναι νὰ κἀν, Ἀσὴρ, ποὺ δὲν ἔχεις προχωρήσει στὸ σχολεῖο. Ἄλλοι, ποὺ ἔχουν προχωρήσει πολὺ, δὲν μποροῦν νὰ γράφουν σὰν καὶ σένα. Αὐτὸ, βλέπεις, εἶναι ὁρὸ φυσικὸ καὶ ἐκδηλώνεται ἀπὸ πολὺ μικρὴ ἡλικία. Τὸ σχολεῖο δὲν γὰρ ἐποθεῖται, ἀλλὰ δὲν δημιουργεῖται ποιητὲς καὶ λογοτέχνες. Δὲν μπορῶ νὰ σοῦ πῶ γιὰ τὰ περιοδικὰ ποὺ με ρωτᾷς, γιὰτ' εἶναι τὰ παλαιολογικά. Νομίζω ὅσοτος πὺς τὸ δικό μου σὰς φτάνει, εἶναι τὸ μόνο ποὺ μπορεῖ κανεὶς νὰ τὸ ἐμπιστευθῇ, καὶ λογοτεχνικῶς καὶ παιδαγωγικῶς. Δυσόχαρτο ἔστειλα.

Πολὺ λυπήθηκα, Χαρούμενη Ἀνοιξίς, γιὰ τὸ θάνατο τῆς καλῆς μας φίλης. Ὁχι, ἀπὸ τὴν οἰκογένειαν δὲν εἶχα εἰδησὴ καὶ γι' αὐτὸ δὲν τὸν ἀναγγέλλω. Τὸ τέλος τοῦ «Κληρονόμου τοῦ Ροδινῶν» θὰ εἶναι βέβαια εὐχάριστο καὶ ἀπάνω-κάτω, ὅπως τὸ μαντεύεις. Τὸ ἀντίτιμο τῆς Ἀγγελίας μπορεῖς νὰ τὸ στείλῃς μετὰ γραμματόσημα. Ἡ Ὁ. εἶναι πάντα συνδρομητρία.

Πολὺ μ' εὐχαρίστησε τὸ γραμματάκι σου, Μυθική Βασιλοπούλα, ἔτσι καλὸ-γραμμὸν ἐστὶν ὁ διὰ φύλλα κομψὸ χαρτί δὲ μὲνα μετὰ ὅς κορδαλλίτα... Σὲ συχαίρω ποὺ ἐπαίξες στὸ Ὁδοῖο θαυμάσια καὶ ἐλπίζω, τώρα ποὺ ἔκαμες τὴν ἀρχὴν, νὰ μοῦ γράφῃς συχνά, γιὰ νὰ σὲ γνωρίσω ἀκόμα καλύτερα. Εἶσαι 12 χρόνων καὶ πηγαίνεις στὴν Γ' τοῦ Γυμνασίου; Πολὺ καλὰ!

Πολὺ λίγα μοῦ γράφεις, Μπουμπουλίνα, καὶ ὕστερα ἀπὸ τόσον καιρὸ. Ἐσὺ δὲν μ' ἔχεις συνηθισμένη ἔτσι... Καλὴ ἐπιτυχία στὴ Γαλλικὴ Ἀκαδημία. Στὸ «Ἐθνικὸ Θέατρο» θὰ παιχθῇ φέτος τὸ γνωστὸ δραματάκι τοῦ κ. Ξενοπούλου «Φοιτητὰς», ποὺ ὅταν πρωτοπαίχτηκε, εἶχε τὴν ἐπιτυχία τοῦ «Ποπολάρου». Νέο ἔργο ἐτοιμαζεῖ τὸ «Φάντασμα», δὲν ἔξεραι ὅμως ἂν θὰ παιχθῇ σ' αὐτὴν τὴν περίοδο ἢ τοῦ χρόνου.

Ἐλαβα, Σανθὴ Ἑλληνοπούλα, καὶ περιμένω καὶ τὸ ἄλλο. Μερικὰ «ζητήματα» λύνονται μετὰ τὴν κοινὴν λογικὴν, ὥστε νὰ μὴ χρειάζεται κανεὶς νὰ ρωτῇ κανένα. Σοῦ ζητοῦν ἀνταλλαγὴ Μ. Μουσικῶν, στέλνεις ἕνα τετράδιο λευκὸ—χωρὶς ἀπαντήσεως σου—σοῦ στέλνουν ἕνα ὁμοῖο—τί γίνεσαι; Ὑστερὰ ἀπὸ δέκα ἢ δεκαπέντε ἀνταλλαγὰς, μετὰ διάφορα Διαπλαστούλα, ἔλαβες ἕνα μᾶτος λευκὰ τετράδια σὰ νὰ τάγορας ἀπὸ τὸ γραφεῖο μου! Θὰ πῇς: καὶ ἂν στείλῃς τὸ λευκὸ τετράδιο γιὰ νὰ σοῦ γράψῃ ὁ ἄλλος τίς ἀπαντήσεις του καὶ νὰ σοῦ τὸ ξαναστελῇ, καὶ ὕστερα νὰ κἀμῃς καὶ σὺ τὸ ἴδιο μετὰ τὸ δικό του; Περιττὴ καὶ μάταιη ἀργοπορία. Θὰ στείλῃς λοιπὸν ἀμέσως ἕνα τετράδιο συμπληρωμένον μετὰ τῶν ἀπαντήσεως σου, καὶ ἐκεῖνος ποὺ θὰ τὸ λάβῃ, θὰ σοῦ στείλῃ ἕνα δικό του συμπληρωμένο ἐπίσης.

Ἰσως, Λεβάντα, τὰ ἴδια θὰ μοῦ γράφῃς καὶ σὺ τοῦ χρόνου, ἀφοῦ φέτος πηγαίνεις στὴν τελευταία τάξιν τοῦ Γυμνασίου. Τὸ 13ο κομμάτι σου, διαφεύγοντας τὸν κακὸ οἰωνὸ τοῦ ἀριθμοῦ του, βρίσκεται ἀσφαλῶς στὰ χεῖρα μου—φαίνεται πὺς θὰ ἦταν ἀρκετὸ τὸ διδραχμὸν γραμματόσημο—καὶ περιμένει τὴ σειρά του γιὰ νὰ τὸ διαβάσω.

ΓΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

Ἀπορρίπτονται: «Μιὰ ἀνόητη ἐπιχείρησις κτλ. τοῦ Πληγομένου Κορφατόπουλου». Ἀρκετὰ καλογραμμὸν ἀλλὰ τόσο ἐκτενὲς ποὺ ἂν τὸ δημοσιεύαμε στὴ Σ. Σ. Σ. θὰ ἔπαινε αὐτὸ μόνον τρεῖς σελίδες! Κομμάτια ποὺ νὰ πιάσων περισσότερο ἀπὸ μιὰ μιάμιση σελὴν δὲν εἶναι δεκτὰ γιὰ τὴ Σ. Σ. Σ. Αὐτὸ νὰ τὸ ἔχετε γιὰ νὰ συμπληρωθῇ.—«Συγγενὲς μιὰ φορά τοῦ Κηρυκίου. Γνωστὸ καὶ ἀσχετὸν γραμμένον.—«Ἐαγγελοῦ» τοῦ Γολιάδ. Ἐχει μουσικότητα καὶ αἰσθητικότητα, ἀλλὰ χωλαίνει ἀρκετὰ στὸ μέτρο καὶ ἔχει παρὰ πολλὰς φτιαστὰς λέξεις: Βοτσαλένια, νοιμήσι, ἀργ

παίρνει τὴν ἀνάπτυξιν ποὺ πρέπει. Ὁ μῦθος δὲν εἶναι πλήρης. Γὰρ ἀρχὴ ὅμως εἶναι πολὺ καλὸν. — «Ἐνὰ γράμμα» τοῦ Ἀγκάδι. Ἀκατάληπτο γιὰ τοὺς τοὺς ἄλλους ἐκτὸς ἀπὸ ἐκείνην στήν ὁποία ἀπευθύνεται. — «Ἡ κόρη τοῦ Παρᾶ» τῆς Κόρης τοῦ Βόλγα. Ἀκριτὰ πρωτότυπο, ἀλλὰ πολὺ φτωχὸ στὴ γλώσσα. Δὲν διαβάσει κανεὶς παρὰ παιδοῦλα, μικροῦλα, φτωχοῦλα κτλ. Μέτρο καὶ ὁμοιοκαταληξία ἀμεμπτα. — «Ὁ βασιλεὺς κι' ὁ χωρικός» τοῦ Μοντε-Χρίστου. Πασιγνώστο. — «Ἡ ἐξυπνάδα τοῦ Τοτοῦ» τῆς Ἀκανίας. Ἀτεχνά γραμμένον. Τὸ θέμα μέτριο. — «Ἀντίο Σοφία» τοῦ Ὑπνοβάτη. Συνειθισμένον. — Θὰ ἐξακολουθήσω.

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους τῆς: Κεραμίδιον Γάτον (γέλασα πολὺ μὲ τὰ «ἐπεισόδια» τῶν δυὸ Κυριακῶν σου, ποὺ δὲν ἀφῆσαν γὰρ μοῦ γράψης» ἐλπίζω νὰ μὴ συμβῇ τίποτα τὴν ἐπομένην) Ἡχῶ (μπορεῖ νὰ εἶναι κι' ἐστὶν) δὲν φυλάω τὰ πορριπτόμενα κομμάτια γιὰ νὰ ἰδῶ· ὁπωσδήποτε, θὰ μπορούσες νὰ μοῦ τὸ ξανδοστειλῇς μὲ κάποιες προσθήκες, ἐδῶ κι' ἐκεῖ, ὥστε νὰ παίρνῃ κανεὶς μιὰ σαφέστερη ἰδέαν γιὰ κείνο τὸ βιβλίον) Ριρὴν (ἐξετέλεσα) καὶ τώρα περιμένω γράμμα σου ἀπὸ τὴ Θεσσαλονικὴν δὲν πιστεύω ν' ἀργήσῃ, ἔ;) Τσιγγάνικο Βιολί (περαστικά τῆς Νίτσας) συγχαρητήρια στὸ Νίκο· γράψε μου) Πιτσιρίκιον (ναί, ὁ τόπος αὐτὸς θυμίζει τόσα ἱστορικά!) Ἀστρὸν τῆς Αὐγῆς (ἐστειλά) Θάλειαν (ἀντὶ τοῦ δημοσίου θὰ λάβῃς σὲ λίγο ποὺ θὰ ξανατυπωθῶν, 7 τετραδία) Ταξιδιώτην, Ἰσιδα κτλ. κτλ.

Εἰς δὲσας ἐπιστολάς ἔλαβα μετὰ τὴν 30 Σεπτεμβρίου θάπαντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ νέου 271ου Διαγωνισμ. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδ. τοῦτου δεκταὶ μέχρι 6 Δεκεμβρίου.

539. Διπλοῦς Δεξιόγραφος

Τῆς λίμνης κάποιον ψάρι
Καὶ κάποιον χρονοκό,
Ἄν τὸ καθένα πάρη
Μεγάλον ποταμό,
Τὸν ἴδιο, — γιὰ φαντάσου —
Νὰ δυὸ πουλιά — μπροτὰ σου!

540. Στοιχειοτονόγραφος

Πετσὶ καὶ κόκκαλο — κακομοιριά μου!
Ἤμουν ὁ δύστηνος μὰ — τί χαρὰ μου,
Ἐν' ἀπ' τὰ γράμματα, τώρα, μοῦ βγάζεις,
Τὸν τονισμό μου μοῦ τὸν ἀλλάξεις,
Καὶ ἀπὸ μένα δὲν μένει πιά
Παρὰ ἐνὰ τίποτα, σχεδὸν σκιά.

541. Μεταγραμματισμός

Μ' ἐνὸς γράμματος καὶ μόνου
Ἀλλαγὴ μὰ καὶ τοῦ τόνου,
Τύραννο δὲν βλέπεις μπρὸς σου,
Παρὰ κάνεις τὸ σταυρὸ σου.

542. Αἶνιγμα

Στοῦ Βυζαντίου τὸ θρόνον
Τάροσιν ἀνταμώνω.
Τὸ θηλυκὸ εἶναι χώρα
Γνωστὴ σου, ἑλληνικὴ.
Τὸ οὐδέτερο θὲς τώρα;
Μιὰ ξακουστὴ μονή.

543. Κεκρυμμένον καὶ ἀντεστραμμένον Κυβόλεξον

**** 1. Οὐδεὶς ἀναμάρτητος. 2. **** Τὸ ἔτος χωρίζεται εἰς μῆνας, **** ἑβδομάδας, ἡμέρας. 3. Ὁ **** Κολόμβος ἀνεκάλυψε τὴν Ἀμερικὴν. 4. Ἡ Λυών, ἡ Μασσαλία εἶναι πόλεις γαλλικαί.

Εἰς ἐκάστην τῶν ἀνωτέρω φράσεων εὐρίσκεται, ἀναγινωσκόμενη ἀντιστρόφως, ἀπὸ μιὰ λέξις ἐκ τῶν τεσσάρων, αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦν τὸ Κυβόλεξον, ὅπου αἱ αὐταὶ ἀναγινώσκονται καὶ καθέτως.

544. Κρυπτογραφικόν

1 2 3 4 5 6 7 = Πτηνόν
2 5 1 4 3 7 = Ἀπόστολος
3 2 3 1 7 = Ἀρχαία Ἑλληνικὴ πόλις
4 1 7 6 5 7 = Ἀρχαῖος ρήτωρ
5 2 3 4 1 7 6 7 = Μετὰ τὴν λειτουργίαν
6 3 4 5 3 7 = Φίλος ἥρωος.
7 1 4 4 5 7 = Ὑπατος Ρωμαῖος

545-549. Μαγικὸν Γράμμα

Τῇ ἀνταλλαγῇ ἐνὸς γράμματος ἐκάστης τῶν κάτωθι λέξεων δι' ἐνὸς φωνήεντος πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νὰ σχηματισθοῦν δι' ἀναγραμματισμοῦ πέντε πρόσωπα τῆς Γραφῆς:

Ἄρης, ἄλλος, ἀμήν, αἰ, αἰδός.

550. Ἐπιγραφή ἐκ Τριπλῆς Ἀκροστιχίδος

*** Τὰ τρία πρῶτα γράμματα ἐκάστης τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων, τιθέμενα κατὰ σειρὰν εἰς τὴν θέσιν τῶν ἀστερίσκων, ἀποτελοῦν ἐπιγραφὴν τῆς ὁποίας ζητεῖται ἡ ἀνάγνωσις.
*** 1, Ἐορτὴ τῆς Θεοτόκου. 2, Ἀγωνιστῆς-ἀθλητῆς. 3, Μέγας ποταμὸς τῆς Ἀφρικῆς. 4, Θεὸς Αἰγύπτου. 5, Παλαιὸν μουσικὸν ὄργανον. 6, Ἀνὴρ ἐκ τῆς Καινῆς Διαθήκης. 7, Ἀριθμὸς (τῆς γραμματικῆς). 8, Βάρεος.

551. Γεῖφος

	[σέ]	
[σε]	οὐ	[σέ]
	εἰς	
[σέ]	οὐ	[σέ]
	τ	
	οὐ	
[σέ]	οὐ	[σέ]

(Πᾶσαι αἱ ἀνωτέρω Ἀσκήσεις ἐλήφθησαν ἐκ τῆς βραβεύσεως εἰς τὸ Πένταθλον Συλλογῆς τοῦ ΛΥΣΟΧΑΡΤΟΥ).

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευματ. Ἀσκήσεων τοῦ φύλ. 29

333. Σήμαντρον (Σήμ, ἄντρον). — 334. Ἀβελ-Βαβέλ. — 335. Ἀκτίς-ἀκρίς. — 336. Κάστωρ.

337. Ν ΔΑΣ 338. ΓΡΑΝΙΚΟΣ
ΖΥΘΟΣ (ρανίς, Ἀκράγας, Νιαγάρας, Ἰκαρία, Κραναός, ΘΑΝΑΤΟΣ ὄρκος, Σίμνος).
ΒΥΖΑΝΤΙΟΝ
— 339-343. Διὰ τοῦ Σ: Κάδος, ἐνωσις, σαπίξ, ἀσός, Σύμη. — 344. Φιλίαν φύλαττε. — 345. Καὶ τὸ πνεῦμα ἐν εἶδει περισσεύει (καὶ τό, πνεῦμα [δασειά], ἐν ἰδη, περὶ στερας).

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

[ΛΔ'—471]

Χαιρετῶ τὴν συμπαθητικὴν συντροφίαν τοῦ Διαπλασκόμου. Ἀνταλλάσσω Μικρὰ Μυστικά μετὰ ὅλα τὰ Διαπλασόπουλα. Μπράβο, Πασχαλιά!!!; ; ; ; Θέλεις νὰ γνωριστοῦμε; Δ/σις: Δ. Παπαγεωργίου, Φαρμακεῖον Ἀστεριάδου, Λάρισα διὰ Σαβὶ Νουέ

[ΛΔ'—472]

Ανταλλάσσω τετραδία μετὰ Διαπλασόπουλα—ε. Γράφας Δ/σιν: Ζωὴν Σακελλαρίου, Ἰστιάταιν.

Ἡρώς τῆς Ἀρένας

[ΛΔ'—473]

Τοὺς ἀγαπητοὺς μου φίλους: Τάσων Δούζη, Σφίγγα καὶ Γεῖφο, θερμὰ εὐχαριστῶ γιὰ τὰ ὁμορφα τετραδία τους. Οἶμαι

[ΛΔ'—474]

Γεῖφε, ἔγραψα, ξανάγραψα, ξανα-ξανάγραψα, ΤΙΠΟΤΑ· περιμένω γρήγορα ἐξηγήσεις. Τάσος Δούζης

[ΛΔ'—475]

Υπερευχαριστῶ, Σφίγγε, γιὰ τὶς εὐχέες εἶναι ἀργὰ γιὰ νὰ σοῦ ἀντεπυχηθῶ. Τοῦ χρόνου λοιπόν. . . Πῶς λὲς νὰ φορῶ φέσι ἀφοῦ εἰμαι μέλος τῆς Ἑθνικῆς Ἐνώσεως Ἑλλάδος; (Παράρτημα Ἀλεξανδρείας); Πάγω ταχτικά ἐκεῖ δις τὶς ἐβδομάδας καὶ παίζω τάβλι. Ἡ «Παιδικὴ σκηνὴ» καὶ τὰ «Λουλούδια» σου μ' ἀρεσαν, βλέπω ἡ ἀδύναμη κι' ἀπειρη πέννα σου κάνει θαύματα, πολλὰ θαύματα.

Πάντα φιλικώτατα

Τάσος

[ΛΔ'—476]

Γιόλα, ὑπάρχουν στὴ Λάρισα κάτι κάρτες ποὺ νοσταλγοῦν τὴν Ἀλεξάνδρεια; Ἀλληλογραφεῖτε; Τάσος Δούζης

[ΛΔ'—477]

Εἶναι καιρὸς ποὺ ἡ Ἀθήνα φιλοξενεῖ τὴν γλυκεῖα ὑπαρξὴ τῆς ΚΑΡΑΙΟΚΑΕΦΤΡΑΣ. Νομίζω πῶς δὲν πρέπει νὰ ἐσχυνῇ εἰλικρινὲς φίλες, ποὺ ὁ χωρισμὸς τῆς μᾶς θλίβει τόσο. ΘΑΙΜΜΕΝΗ ΓΟΥΤΕΙΑ

[ΛΔ'—478]

Ὅχι ὑπάλληλος, Φάνη Ἀφαντε, ἀλλὰ περιοδεύων διευθυντῆς (ἐννοοῦμεθα). Σεπτεσμένος Δόρδος

[ΛΔ'—479]

Χρυσὴ Πεταλούδιτσα = Λιχουδιτσα = Χριστίνα Μεγαλακῆ. Σ' ἄρσες; Νά. . . Γιατί σοῦ εἰμαι ἀγνωστὴ καθὼς γράφεις στὰ Μ. Μυστικά. Τί κύκλο κάνουν τὰ δυστυχεῖ τετραδία. Ἄδικα ὅμως, γιὰτὶ ἀνεκαλύφθης. Εἶσαι ἡ δὲν εἶσαι Διαπλασόπουλα; — Σαβὶ Νουέ ψευδώνυμο φώναξ τ' ὄνομα = Δωννίτας Π. . .

Δάουρα Λαπλάντ

[ΛΔ'—480]

Λυσόχαρτο, Ταξιδιώτη, θὰ μ' ἔκαμνε εὐτυχισμένη ἔνα σας γραμματάκι. Δ/σις: (ΛΔ'—201). Χρυσάλλης

[ΛΔ'—481]

Θεότρελλη = Β. Γεωργίου, Μαγνήτης = Κ. Πιταούλης, Τζοκόντα = Φ. Ἀφεντουλίδου. Βρῆστε μὰς!! Ἀνυπόφορη, Χιωτοπούλα

[ΛΔ'—482]

Ταρεζάν, Σεπτεσμένε Δόρδε, Δουξ τοῦ Ράιχσταγ κλπ, διαχειριστά, διευθυνταὶ καὶ ὑποδιευθυνταὶ: Διὰ τελευταίαν φορὰν σὰς ἀνακαλῶ εἰς τὴν τάξιν: Μετανοήσατε προτοῦ ἐκδώσω περιοδικόν! ΤΡΙΣΚΑΤΑΡΤΟΣ

[ΛΔ'—483]

Αποναλύνει: Πρίγκιψ Σερνίν = Μαρτίνο, Ροδωδάκτυλος Ἡὼς = Χατζηκυριάκου, Σφίγγε τῶν Πάγων = Σβάρνα, Τρελλὴ Λόλα = Βουρβίδου, Χαλκιδικιώτισσα = Ἀποστόλου, Φρόνιμος Ταραξίας = Τσελεπίδης, Ναυτοπούλα τῆς Ἀνδρου = Κυρτάτα, Τζοκόντα = Ἀφεντουλίδου, Ἀτίθαση = Τοπούζη, Θάλεια = Θ. Κουμανοῦ, Βοεροπούλα = Θεοχαρίδου, Πασχαλιά = Μαυροματῆ. Δυνόφως τῆς Δόξης